

Stichting Goois Natuurreservaat

J A A R R E K E N I N G

2017

GOOIS NATUURRESERVAAT

Het Goois Natuurreservaat wordt gesteund
door onder andere de Nationale Postcode Loterij

COLOFON

Uitgave:
Stichting Goois Natuurreservaat
Nieuwe Meentweg 2
1217 DZ Hilversum
Postbus 1001
1200 BA Hilversum
www.gnr.nl
kvk nummer: 41223080
RSIN/fiscaal nummer: 001939270

Inhoudsopgave

Jaarrekening

Financieel verslag	jr 1
Balans per 31 december	jr 8
Staat van baten en lasten	jr 10
Kasstroom overzicht	jr 15
Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	jr 17
Toelichting op de balans	jr 23
Toelichting op de staat van baten en lasten	jr 33
Overige mededelingen	jr 43

Overige gegevens

Bestemming resultaat	jr 45
Bestuursleden	jr 47
Controleverklaring	jr 49

Bijlagen

Bijlage I Verloop nog te ontvangen bijdragen participanten	jr 53
Bijlage II Opgaaf doorschuif BTW	jr 55
Bijlage III Projectenoverzicht	jr 56

Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening van de Stichting Goois Natuurreservaat over het jaar 2017. Het resultaat voor resultaatbestemming over het boekjaar 2017 bedraagt € 159.261 positief (begroot 2017 € 140.800 negatief). Na verwerking van de dotaties/onttrekkingen aan de bestemmingreserves, resteert een positief saldo van € 159.261. In 2016 bedroeg het resultaat na verwerking van de reservemutaties € 121.308 negatief.

In het financiële verslag wordt achtereenvolgens ingegaan op de ontwikkelingen van de participantenbijdrage, de organisatie en de financiële positie. De jaarrekening bevat de balans, de staat van baten en lasten, de waarderingsgrondslagen, de toelichting op de balans, de toelichting op de staat van baten en lasten en de toelichting op de projecten.

Leeswijzer

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Rekening saldo gesplitst naar herkomst

Onderstaand overzicht geeft de werkelijke saldi ten opzichte van de geraamde saldi (inclusief reserve mutaties) per onderdeel weer, voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar blz. 33 t/m 37 van deze jaarrekening of de toelichting bij de betreffende onderdelen in het jaarverslag.

V=voordelig N=nadelig

	rekening	begroot	verschil	
Natuurbeheer	-€ 407.971	-€ 424.160	€ 16.189	V
Recreatie	-€ 363.373	-€ 398.670	€ 35.297	V
Gebiedsontwikkeling,	-€ 502.304	-€ 447.160	-€ 55.144	N
Communicatie, educatie, voorlichting en draagvlak	-€ 359.416	-€ 497.640	€ 138.224	V
Organisatie en bestuursondersteuning *1	€ 1.741.631	€ 1.843.470	-€ 101.839	N
Gebouwen en terreinen derdengebruik	€ 50.693	-€ 75.840	€ 126.533	V
Jaarrekening saldo 2017	<u>€ 159.261</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ 159.261</u>	V

*1 in het saldo van dit onderdeel zijn de kosten van de procesbegeleider Common Eye voor de nieuwe samenwerkingsovereenkomst en de drie maanden extra lasten als gevolg van de dubbele bezetting van de functie directeur-rentmeester opgenomen, in totaal ruim € 73.800.

Participantenbijdrage

Het werk van het Goois Natuurreservaat wordt mogelijk gemaakt door de bijdrage van de participanten in de tekorten van de stichting. De participantenbijdrage wordt berekend op grond van de in 1992 getekende overeenkomst. De huidige vijfjaarlijksebudgetperiode uit de overeenkomst (art.2 lid 1) liep tot en met het jaar 2011. Lopende het dienstjaar 2012 is besloten de vijfjaarlijkse budgetperiode te verlengen en jaarlijks te bezien, tot er meer duidelijkheid komt in de procedure met de gemeente Amsterdam. In de overeenkomst is een vaste verdeelsleutel voor de participanten opgenomen. De verdeelsleutel is als volgt:

1. Provincie Noord-Holland	25%
2. Gemeente Amsterdam	10%
3. Gooise gemeenten (Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen en Laren)	65%

De verdeling van de bijdrage over de Gooise gemeenten geschiedt op basis van het inwoneraantal per 1 januari van het betreffende boekjaar zoals gepubliceerd door het CBS.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de participantenbijdragen over de jaren 2008 tot en met 2017 weergegeven.

Financieel verslag**Participantenbijdragen inclusief rijwielpadenbijdrage**

Jaar	Uitgangspunt	loon/prijs stijging	beleidsplan 2017-2020	bijdrage beheer	bezuinigings taakstelling	bijdrage totaal
2008	€ 1.777.706	€ 53.551		€ 1.831.257		€ 1.831.257
2009	€ 1.831.257	€ 19.340		€ 1.850.597		€ 1.850.597
2010	€ 1.850.597	€ 33.445		€ 1.884.042		€ 1.884.042
2011	€ 1.884.042	€ 26.322		€ 1.910.364		€ 1.910.364
2012	€ 1.910.364	€ 41.791		€ 1.952.155	-€ 194.955	€ 1.757.200
2013	€ 1.757.200	€ 49.860		€ 1.807.060	€ 69.060	€ 1.876.120
2014	€ 1.876.120	€ 33.240		€ 1.909.360	-€ 66.710	€ 1.842.650
2015	€ 1.909.360	€ 0		€ 1.909.360		€ 1.909.360
extra bijdrage 2015 *1				€ 249.885		€ 249.885
jaarrekening 2016	€ 1.909.360	€ 34.350		€ 1.943.710		€ 1.943.710
transitiebijdrage 2016 *2	€ 0	€ 0		€ 205.017		€ 205.017
gewijz.begroting 2017	€ 1.943.710	€ 32.160	€ 420.000	€ 2.395.870		€ 2.395.870
transitiebijdrage 2017				€ 207.000		€ 207.000
jaarrekening 2017	€ 1.943.710	€ 32.160	€ 420.000	€ 2.395.870		€ 2.395.870
transitiebijdrage 2017 *2	€ 0	€ 0		€ 208.899		€ 208.899

*1 Bij de vaststelling van de jaarrekening 2014 is door een aantal participanten een extrabijdrage van € 1,-- per inwoner toegezegd. Daarnaast is in de dagelijksbestuur vergadering van 15 oktober 2015 besloten dat de participanten bijdragen in de gemaakte kosten in het kader van het verkennend onderzoek naar mogelijke samenwerkingspartners over de jaren 2014 en 2015. Dit resulteert een éénmalige extra participantenbijdrage van € 249.885. Dit bedrag is via resultaatbestemming volledig toegevoegd aan de algemene egalisatiereserve.

*2 In het kader van het transitieproces 2016-2018 is door de Gooise participanten besloten om gedurende die periode, afhankelijk van de ingediende transitiebegroting, een bijdrage van € 1,- per inwoner beschikbaar te stellen. Voor 2017 resulteert dit in een totale bijdrage van € 208.889.

De participantenbijdrage voor 2017 is op grond van de overeenkomst als volgt verdeeld:

Bijdragen participanten 2017

Participant	verdeling	Bijdrage
Gooise gemeenten	(65%)	€ 1.470.690
Gemeente Amsterdam	(10%)	€ 226.260
Provincie Noord-Holland	(25%)	€ 565.650
Bijdragen participanten		€ 2.262.600

Financieel verslag**Bijdragen Gooise gemeenten**

Gemeente	Inwoners per 01-01-16	Bijdrage
Gemeente Blaricum	9.616	€ 68.480
Gemeente Gooise Meren	56.710	€ 403.890
Gemeente Hilversum	87.817	€ 625.470
Gemeente Huizen	41.389	€ 294.780
Gemeente Laren	10.962	€ 78.070
Bijdragen Gooise gemeenten	206.494	€ 1.470.690

Rijwielpaden 't Gooi

Met ingang van 2006 maakt het beheer van de fietspaden in het Gooi van de Rijwielpadenvereniging Gooi- en Eemland onderdeel uit van de begroting van het Goois Natuurreservaat. De verdeling wordt met een vast bedrag van € 7.000 gecorrigeerd ten gunste van de bijdrage voor Hilversum en via voornoemde verdeelsleutels weer verdeeld ten laste van alle participanten voor het onderhoud van de rijwielpaden.

Bijdrage 2017	€ 133.270 verdeling		correctie db GNR	verdeling correctie	bijdrage 2017
Provincie Noord-Holland	40,9%	€ 54.510		€ 2.860	€ 57.370
Gemeente Blaricum	5,8%	€ 7.730		€ 410	€ 8.140
Gemeente Gooise Meren	12,0%	€ 15.990		€ 840	€ 16.830
Gemeente Hilversum	24,6%	€ 32.780	€ -7.000	€ 1.720	€ 27.500
Gemeente Huizen	11,5%	€ 15.330		€ 810	€ 16.140
Gemeente Laren	5,2%	€ 6.930		€ 360	€ 7.290
totalen	100,0%	€ 133.270	€ -7.000	€ 7.000	€ 133.270

Extra bijdrage Gooise participanten in de kosten van het transitieproces

Bijdragen Gooise gemeenten

Gemeente	Inwoners per 01-01-17	Toegezegd €1,- per inw.
Gemeente Blaricum	10.194	€ 10.194
Gemeente Gooise Meren	56.973	€ 56.973
Gemeente Hilversum	88.915	€ 88.915
Gemeente Huizen	41.378	€ 41.378
Gemeente Laren	11.439	€ 11.439
Bijdragen Gooise gemeenten	208.899	€ 208.899

Recapitulatie totale participantenbijdrage 2017

Participanten	Bijdrage regulier beheer	Bijdrage beheer rijwielpaden	Transitie bijdrage 2017	Totale bijdrage 2017	Ontvangen voorschot 2017	Nog te ontvangen 2017
Provincie Noord-Holland	€ 565.650	€ 57.370	€ 0	€ 623.020	€ 623.020	€ 0
Gemeente Amsterdam	€ 226.260	€ 0	€ 0	€ 226.260	€ 226.260	€ 0
Gemeente Blaricum	€ 68.480	€ 8.140	€ 10.194	€ 86.814	€ 86.814	€ 0
Gemeente Gooise Meren	€ 403.890	€ 16.830	€ 56.973	€ 477.693	€ 477.693	€ 0
Gemeente Hilversum	€ 625.470	€ 27.500	€ 88.915	€ 741.885	€ 741.885	€ 0
Gemeente Huizen	€ 294.780	€ 16.140	€ 41.378	€ 352.298	€ 352.298	€ 0
Gemeente Laren	€ 78.070	€ 7.290	€ 11.439	€ 96.799	€ 96.799	€ 0
Totalen	€ 2.262.600	€ 133.270	€ 208.899	€ 2.604.769	€ 2.604.769	€ 0

Op het moment dat de participanten mochten besluiten alsnog een verandering in de verdeelsleutel aan te brengen zal in een geactualiseerde samenwerkingsovereenkomst een nieuwe verdeling worden opgenomen, waarbij de bijdrage voor het beheer van de rijwielpaden integraal in de participantenbijdrage wordt verwerkt. Tot dat moment wordt de bijdrage voor het beheer van de rijwielpaden nog afzonderlijk zichtbaar gemaakt.

Personeel

De rechtspositie en daarmee de bezoldiging is gebaseerd op de provinciale rechtspositieregeling.

Op grond hiervan delen wij mee dat binnen de stichting er geen werknemers zijn die een inkomen genieten dat meer bedraagt dan het inkomen van een minster, zoals bedoeld in artikel 2.3 lid 1 van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) en/of de door de Provincie Noord-Holland te hanteren inkomensnorm gesubsidieerde instellingen, zijnde in 2017 € 181.000 inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage.

De bestuursleden (zie 'overige gegevens' voor alle leden welke per 31 december 2017 deel uit maakten van het bestuur) zijn onbezoldigd.

De omvang van het dienstverband van de directeur-rentmeester B. van der Moolen was 36 uur per week (1 januari t/m 30 juni 2017). De totaal bezoldiging voor de WNT bedraagt € 79.900 (bestaande uit salarissen van € 52.937, pensioenbijdrage werkgever van € 6.453, werkgeverslasten sociale verzekeringen € 5.600 en een belaste vaststellingsuitkering van € 15.000). Vanaf 1 april 2017 is mw. H.C. Heerschop voor 36 uur ingehuurd als directeur-rentmeester ad interim. In de periode 1 april tot en met 31 december is een vergoeding betaald van in totaal € 90.337 ex btw. In verband met ziekte is gedurende drie maanden de functie van directeur-rentmeester dubbel bezet geweest. De totale bezoldiging van de functie van directeur-rentmeester over 2017 heeft € 170.237 bedragen en blijft daarmee binnen de norm.

Financieel verslag

In onderstaande tabel is het verloop van de werkelijke vaste personeelsformatie in 2017 weergegeven.

De personeelsformatie 2017 (in fte)

Functie	stand 01-01-17	Bij	Af	stand 31-12-17	fte begroting
Rentmeester	1,00		1,00	-	1,00
Hoofd beleid en organisatie	-			-	1,00
Managementassistent	0,89			0,89	0,89
Secretariaat	1,80			1,80	1,58
Coördinator communicatie	0,60			0,60	0,60
Bedrijfsbureau en administratie	2,00			2,00	2,00
Projectmedewerker	0,89			0,89	0,89
Systeembeheer	0,40			0,40	0,40
Financiële administratie	0,44			0,44	0,75
Controller	0,89			0,89	0,89
Hoofd terreinbeheer	1,00			1,00	1,00
Regiobeheerders	2,00			2,00	2,00
Boswachters	3,78		1,00	2,78	4,83
Boswachter/beheerder rijwielpaden	0,67			0,67	0,67
Veeverzorger	1,00			1,00	1,00
Schaapherders	1,89			1,89	2,00
Terreinmedewerkers	5,00	1,00	1,00	5,00	5,00
Communicatie en vrijwilligers	1,00			1,00	1,00
Structurele formatie	25,25	1,00	3,00	23,25	27,50

Bijdragen ten behoeve van het reguliere personeel door de Stichting Steun Goois Natuurreservaat

Van de structurele personeelsformatie van 27,50 fte per 31 december 2017 wordt op begrotingsbasis de lasten van 1 fte (€ 75.000) gedekt door geraamde projectbijdragen van de Steunstichting. In de jaarrekening is in verband met de opbouw van een projectenbureau en het opstellen van een vernieuwd projectenprogramma geen bedrag ten laste gebracht van de Steunstichting. Zie ook de toelichting op blz.35 onderdeel III.5

Financieel verslag**Financiële positie**

Het netto werkkapitaal van de stichting wordt berekend door de vlottende activa te verminderen met de schulden op korte termijn. Het werkkapitaal bedraagt ultimo 2017 positief € 1.017.281 (in 2016, was dit € 764.605 positief).

Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening 2017 is gecontroleerd door Pyxis Audit te Almere.

De door dit kantoor afgegeven controleverklaring is bij het onderdeel overige gegevens opgenomen.

Het bestuur van de Stichting Goois Natuurreservaat heeft in de vergadering van 29 maart 2018 de jaarrekening 2017 vastgesteld.

Was getekend:

Hilversum, 29 maart 2018

voorzitter,

bestuurslid
financiën,

C.J.G. Dosker

J. van den Bor

bestuurslid participanten,

B.H.E. Lüken

BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER

	2017		2016	
	€	€	€	€
ACTIVA				
A. Vaste activa				
I Materiële vaste activa	690.475		633.070	
		690.475		633.070
B. Vlottende activa				
I Vorderingen en overlopende activa	883.310		691.110	
II Liquide middelen	876.315		526.295	
		1.759.625		1.217.405
		<u>2.450.100</u>		<u>1.850.475</u>

BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER

	2017		2016	
	€	€	€	€
PASSIVA				
C. Eigen vermogen				
I Kapitaal	363		363	
II Algemene reserve	286.741		127.480	
III Bestemmingsreserves	1.244.062		1.092.976	
IV Bestemmingsfonds	22.363		19.336	
		1.553.529		1.240.155
D. Voorzieningen				
I Voorziening baggeren wateren/poelen	72.650		61.930	
II Voorziening ww verplichtingen personeel	81.577		95.590	
		154.227		157.520
E Kortlopende schulden				
I Crediteuren	407.825		252.677	
II Overloop vakantiegeld en verlofrechten personeel	36.381		45.266	
III Onderhanden projecten	255.431		82.351	
IV Overige schulden en overlopende passiva	42.707		72.506	
		742.344		452.800
		<u>2.450.100</u>		<u>1.850.475</u>

STAAT VAN LASTEN EN BATEN**LASTEN**

	Jaar- rekening 2017 €	Werk- begroting 2017 €	Jaar- rekening 2016 €
I Natuurbeheer			
1 Natuurbeheer algemeen	202.399	233.070	174.840
2 Bosbeheer	106.276	76.410	130.581
3 Heidebeheer	67.918	114.170	144.742
4 Begrazing	389.769	398.360	403.203
5 Grasland beheer	48.104	64.000	57.789
6 Akkerbeheer	11.457	23.000	11.360
7 Wateren	22.398	21.630	20.421
8 Landschappelijke elementen	3.853	5.000	2.275
9 Archeologische elementen	5.144	4.810	3.598
10 Tuinen, erven en hagen	4.270	2.830	2.783
11 Beheer wegen	19.690	20.000	26.888
12 Gebouwen natuurbeheer	17.449	12.710	5.760
13 Faunabeheer	4.574	10.230	2.748
14 Projecten natuurbeheer	407.234	0	314.645
Totaal Natuurbeheer	1.310.534	986.220	1.301.633
II Recreatie			
1 Toegangsvoorzieningen	90.881	97.300	84.641
2 Dagrecreatie (terreinen)	146.895	177.720	135.129
3 Fietspaden	157.540	174.610	169.902
4 Ruiterregeling	24.684	29.890	30.749
5 Verblijfsrecreatie	9.661	400	1.620
6 Toezicht en handhaving	196.958	203.450	194.756
7 Projecten recreatie	7.006	0	21.333
Totaal Recreatie	633.624	683.370	638.130
III Integrale gebiedsontwikkeling			
1 Verwerving en verkrijging	18.480	12.990	16.153
2 Beleid- en beheerplanning	33.700	33.700	34.390
3 Natuurbescherming	70.138	56.270	96.989
4 Integrale gebiedsontwikkeling projecten	3.857	249.000	38.442
5 Integrale gebiedsontwikkeling exploitatie	419.200	365.200	368.841
Totaal Integrale gebiedsontwikkeling	545.375	717.160	554.816
IV Communicatie, educatie, voorlichting en draagvlak			
1 Communicatie middelen en materialen	168.488	341.860	80.823
2 Website en nieuwsbrieven	60.547	103.080	84.107
3 Publieksactiviteiten, evenementen en excursies	118.266	121.280	132.653
4 Vrijwilligers	77.053	73.890	71.002
5 Gebouwen tbv vrijwilligers	14.771	11.320	17.561
6 Groepsverblijf 't Laer	32.595	34.160	30.439
7 Projecten communicatie, educatie, voorlichting en draagvlak	163.990	0	284.993
Totaal communicatie, educatie, voorlichting en draagvlak	635.710	685.590	701.578

STAAT VAN LASTEN EN BATEN

BATEN	Jaar- rekening 2017 €	Werk- begroting 2017 €	Jaar- rekening 2016 €
I Natuurbeheer			
1 Natuurbeheer algemeen	526.895	404.000	404.857
2 Bosbeheer	0	66.500	51.197
3 Heidebeheer	22.574	22.170	22.298
4 Begrazing	21.171	20.800	58.642
5 Grasland beheer	0	0	0
6 Akkerbeheer	19.618	14.000	13.574
7 Wateren	0	0	0
8 Landschappelijke elementen	0	0	0
9 Archeologische elementen	4.127	4.130	4.127
10 Tuinen, erven en hagen	0	0	0
11 Beheer wegen	0	0	0
12 Gebouwen natuurbeheer	13.975	13.600	13.976
13 Faunabeheer	0	0	0
14 Projecten natuurbeheer	407.349	0	313.599
Totaal Natuurbeheer	1.015.709	545.200	882.270
II Recreatie			
1 Toegangsvoorzieningen	92.012	84.500	84.577
2 Dagrecreatie (terreinen)	889	1.320	886
3 Fietspaden	25.389	24.480	24.847
4 Ruiteregeling	38.701	30.000	31.566
5 Verblijfsrecreatie	119.015	117.160	113.859
6 Toezicht en handhaving	0	0	0
7 Projecten recreatie	6.637	0	21.333
Totaal Recreatie	282.642	257.460	277.067
III Integrale gebiedsontwikkeling			
1 Verwerving en verkrijging	0	0	0
2 Beleid- en beheerplanning	0	0	0
3 Natuurbescherming	39.214	0	31.896
4 Integrale gebiedsontwikkeling projecten	2.758	250.000	38.442
5 Integrale gebiedsontwikkeling exploitatie	0	0	0
Totaal Integrale gebiedsontwikkeling	41.972	250.000	70.338
IV Communicatie, educatie, voorlichting en draagvlak			
1 Communicatie middelen en materialen	16.409	2.720	5.496
2 Website en nieuwsbrieven	60.547	103.080	84.107
3 Publieksactiviteiten, evenementen en excursies	9.937	550	6.478
4 Vrijwilligers	0	0	0
5 Gebouwen tbv vrijwilligers	0	0	0
6 Groepsverblijf 't Laer	28.436	31.600	27.617
7 Projecten communicatie, educatie, voorlichting en draagvlak	163.830	0	286.239
Totaal communicatie, educatie, voorlichting en draagvlak	279.160	137.950	409.938

STAAT VAN LASTEN EN BATEN**LASTEN**

	Jaar- rekening 2017	Werk- begroting 2017	Jaar- rekening 2016
V Organisatie en bestuursondersteuning			
1 Bestuur	250.915	196.080	244.403
2 Bestuursondersteuning	263.217	495.500	343.318
3 Gebouwen en huisvestingkosten organisatie	244.688	97.520	90.045
4 Participantenbijdragen	0	0	0
5 Projecten bestuur en bestuursondersteuning	117.881	0	0
6 Transitieplan 2016	147.107	159.800	177.282
Totaal organisatie en bestuursondersteuning	1.023.808	948.900	855.048
VI Gebouwen en terreinen derden gebruik			
1 Gebouwen en terreinen derden gebruik algemeen	16.430	96.430	16.175
2 Exploitatie gebouwen derden gebruik	36.998	125.230	115.692
3 Sportpark Crailoo	15.456	21.110	14.087
4 Overig gebruik derden terreinen	3.549	2.330	2.364
5 Projecten gebouwen & terreinen derden gebruik	3.950	0	39.891
Totaal gebouwen en terreinen derden gebruik	76.383	245.100	188.210
Totale lasten exploitatie voor reserve mutaties	<u>4.225.434</u>	<u>4.266.340</u>	<u>4.239.414</u>
Positief saldo voor resultaatbestemming	313.373		
Resultaat bestemming per hoofddoel			
Storting (bestemmings)reserves			
Natuurbeheer reserve gebouwd vastgoed	119.600	0	0
Natuurbeheer reserve herstel schade agv bosbrand	3.570	3.570	3.570
Natuurbeheer egalisatiereserve begrazing	28.600	28.600	30.980
Natuurbeheer reserve bijzondere projecten	1.025	0	2
Recreatie reserve vervanging materieel v/m RPV	12.760	12.760	12.635
Recreatie reserve bijzondere projecten	0	0	0
Integrale gebiedsontwikkeling reserve bijzondere projecten	0	0	0
Comm., educatie, voorl. & draagvlak egalisatiefonds expl.infoschuur	3.100	0	3.203
Comm., educatie, voorl. & draagvlak reserve bijzondere projecten	59	0	1.304
Organisatie en bestuursondersteuning reserve toek.invest.GNR	46.530		
Organisatie en bestuursondersteuning reserve gebouwd vastgoed	23.300	23.300	23.070
Organisatie en bestuursondersteuning reserve egalisatiereserve	0	0	0
Organisatie en bestuursondersteuning reserve transitiegelden	127.000	0	27.735
Gebouwen en terreinen derden gebruik reserve bijzondere projecten	0	0	109
Totaal storting reserves	365.544	68.230	102.608
Positief resultaat na reserve mutaties	159.261		

Dit resultaat wordt toegevoegd aan de egalisatie reserve algemeen (voorheen het egalisatiefonds).

STAAT VAN LASTEN EN BATEN

BATEN	Jaar- rekening 2017	Werk- begroting 2017	Jaar- rekening 2016
V Organisatie en bestuursondersteuning			
1 Bestuur	46.597	0	46.685
2 Bestuursondersteuning	0	0	0
3 Gebouwen en huisvestingskosten organisatie	0	0	0
4 Participantenbijdragen	2.395.880	2.395.870	1.943.710
5 Projecten bestuur en bestuursondersteuning	117.881	0	0
6 Transitieplan 2016	231.889	419.800	205.017
Totaal organisatie en bestuursondersteuning	2.792.247	2.815.670	2.195.412
VI Gebouwen en terreinen derden gebruik			
1 Gebouwen en terreinen derden gebruik algemeen	0	0	0
2 Exploitatie gebouwen derden gebruik	58.238	56.240	57.800
3 Sportpark Crailoo	47.074	47.820	47.074
4 Overig gebruik derden terreinen	17.814	15.200	18.451
5 Projecten gebouwen & terreinen derden gebruik	3.950	0	40.000
Totaal gebouwen en terreinen derden gebruik	127.076	119.260	163.325
Totale baten exploitatie voor reserve mutaties	<u>4.538.807</u>	<u>4.125.540</u>	<u>3.998.351</u>
Negatief saldo voor resultaatbestemming		140.800	241.063
Onttrekking (bestemmings)reserves			
Natuurbeheer algemeen bijdrage SNL reserve	23.671	25.000	134.520
Natuurbeheer egaliseringsreserve begrazing	15.068	24.030	0
Natuurbeheer reserve bijzondere projecten	911	0	1.048
Recreatie bijdrage SNL reserve en afkooponderhoud	0	40.000	0
Recreatie reserve bijzondere projecten	369	0	0
Integrale gebiedsontwikkeling reserve verwervingen	0	0	0
Integrale gebiedsontwikkeling reserve SNL	0	20.000	25.000
Integrale gebiedsontwikkeling reserve bijzondere projecten	1.099	0	0
Comm., educatie, voorl. & draagvlak aanw.expl.fonds infoschuur	74	0	0
Comm., educatie, voorl. & draagvlak aanw.egaliseringsreserve		50.000	0
Comm., educatie, voorl. & draagvlak reserve bijzondere projecten	219	0	57
Organisatie en bestuursondersteuning egaliseringsreserve algemeen	0	0	0
Organisatie en bestuursondersteuning reserve gebouwd vastgoed	142.287	0	6.312
Organisatie en bestuursondersteuning reserve bijzondere projecten	27.735	0	0
Gebouwen en terreinen derden gebruik reserve gebouwd vastgoed	0	50.000	55.426
Totaal onttrekking reserves	211.432	209.030	222.363
Negatief resultaat na reserve mutaties		0	121.308

Dit resultaat wordt ten laste gebracht van de egaliseringsreserve algemeen (voorheen het egaliseringsfonds).

Kasstroomoverzicht

	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Resultaat</i>		
resultaat	159.261	-121.308
overige mutaties eigen vermogen	154.113	-119.756
<i>Aanpassingen voor:</i>		
afschrijvingen/ontv.aflossingen	100.579	81.796
interest baten en lasten	-628	-3.537
mutatie voorzieningen	-3.293	106.200
mutaties werkkapitaal		
- mutatie vorderingen	-192.200	219.434
- mutatie kortlopende schulden	289.544	-66.739
	97.344	152.695
ontvangen interest	628	3.537
Kasstroom uit operationele activiteiten	508.004	99.627
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
investeringen in materiële vaste activa	-157.984	-165.604
desinvesteringen materiële vaste activa	0	14.728
investeringen in financiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-157.984	-150.876
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Netto kasstroom	350.020	-51.249
Saldo liquide middelen per 1/1:		
Rabobank	520.458	575.434
Kasgelden	5.837	2.110
	526.295	577.544
Saldo liquide middelen per 31/12:		
Rabobank	871.645	520.458
Kasgelden	4.670	5.837
	876.315	526.295
Mutatie liquide middelen	350.020	-51.249

Toelichting Algemeen en grondslagen

Algemeen

De Stichting Goois Natuurreservaat, hierna ook te noemen als "GNR of Het Goois Natuurreservaat", is opgericht op 11 november 1932 door de zes Gooise gemeenten, de provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam en is gevestigd aan de Nieuwe Meentweg 2, te Hilversum.

De in deze jaarrekening opgenomen informatie heeft geheel en alleen betrekking op de Stichting Goois Natuurreservaat en betreft het verslagjaar 2017, welke gelijk loopt met het kalenderjaar.

De doelstellingen en de hieraan ontleende activiteiten zijn vastgelegd in artikel 1 van de statuten:

1.a de instandhouding van de natuurschoon in het Gooi door verkrijging van de aldaar gelegen terreinen, ten einde deze ten eeuwigden dage ongeschonden als natuurterrein te behouden; en
1.b aan het publiek door vrije toegang tot die terreinen onder eventueel te stellen bepalingen, het genot van dat natuurschoon te verzekeren.

De voornaamste activiteiten van de stichting bestaan uit het beheren, in de meest ruime zin van de betekenis van het woord, van de ca 2.800 hectare natuurterrein die in de ruim afgelopen 80 jaar is verworven, inclusief de in of op het terrein aanwezige voorzieningen.

Deze jaarrekening is ondertekend door de voorzitter en het bestuurslid met de portefeuille financiën, conform hetgeen is opgenomen in artikel 13 lid 3 en lid 4 van de statuten van de stichting.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Presentatie

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

De staat van baten en lasten kent een functionele indeling. Hierin zijn baten en lasten toegerekend aan de verschillende (hoofd)doelen en projecten. De toelichting op de staat van baten en lasten bevat naast de toelichting op de functionele verantwoording een categoriale verantwoording met toelichting.

De personeels-, huisvestings-, automatiserings en kantoorkosten worden verzameld op daartoe ingestelde (hulp)kostenplaatsen en worden doormiddel van vooraf vastgestelde verdeelsleutels toegerekend aan de verschillende (hoofd)doelen en projecten. De doorbelasting in het verslagjaar vindt plaats op basis van de begrote bedragen. Eventuele afwijkingen in de loop van het verslagjaar worden bij het opmaken van de jaarrekening als voordelige c.q. nadelige saldi verantwoord op het hoofddoel Bestuur.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Toelichting Algemeen en grondslagen

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar mening van de directie het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- voorziening baggeren wateren en poelen
- nog te ontvangen bedragen
- nog te betalen bedragen

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. De stichting maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Materiële vaste activa*Vaste activa*

Investerings in vaste activa worden opgenomen tegen de historische aanschaf- c.q. vervaardigingsprijs, inclusief bijkomende kosten welke rechtstreeks gerelateerd kunnen worden aan het actief, verminderd met specifiek met de aanschaf/vervaardiging van deze activa samenhangende ontvangen subsidies/bijdragen/ontvangsten en bijzondere waardeverminderingen. Op activa wordt afgeschreven met een vast percentage van de netto aanschafwaarde, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Voor de diverse categorieën worden de volgende percentages gehanteerd:

- gebouwen *1	nieuwbouw	2,50%
	verbouw/renovatie	5,00%
- inventaris		10,00%
- werktuigen en machines		
afhankelijk van verwachte economische levensduur		10 tot 33,33%
- vervoermiddelen nieuw		
afhankelijk van verwachte economische levensduur		16,67 tot 25%
- vervoermiddelen gebruikt		
afhankelijk van verwachte restant levensduur		33,33 tot 100%

*1 Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Toelichting Algemeen en grondslagen

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Grondaankoop en -verkoop

Voor de waardering van grondaankopen gelden de in RJ 650-305 genoemde bijzondere omstandigheden waarbij het GNR als natuurbeheerorganisatie in het kader van de doelstellingen natuurterrein en of andere gronden aanschaf, met het doel deze zelf te beheren. Ondanks de hierbij ontvangen subsidies en giften voor de aanschaf leidt de toekomstige exploitatie van die terreinen tot verlies. Om deze redenen worden grondaankopen ineens afgeschreven ten laste van het resultaat. De hiervoor ontvangen subsidies en andere baten komen in de baten tot uitdrukking. Een eventueel verschil wordt in het betreffende jaar via resultaatbestemming onttrokken aan, danwel gestort in de bestemmingsreserve aankopen.

Onderhanden projecten

In de waardering van onderhanden projecten zijn de kosten in het betreffende boekjaar die direct betrekking hebben op het project en/of die toerekenbaar zijn aan het project begrepen. De toerekening van opbrengsten, subsidies en overige bijdragen/ontvangsten in het betreffende boekjaar zijn eveneens in de waardering begrepen. Bij afsluiting van een project wordt het resultaat ten laste of ten gunste gebracht van de staat van baten en lasten van het betreffende boekjaar. Het resultaat wordt in het betreffende jaar via resultaatbestemming onttrokken aan, danwel gestort in de bestemmingsreserve projecten. De saldi van niet afgeronde projecten wordt via de balanspost *Onderhanden projecten* verantwoord.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde; waardering van vorderingen geschiedt onder aftrek van een eventuele voorziening wegens oninbaarheid. De voorziening wordt gebaseerd op een individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit het vaste kapitaal, reserves en fondsen

Egalisatie reserve

Aan de egalisatiereserve wordt het positieve/negatieve saldo in enig jaar toegevoegd danwel onttrokken. De hoogte van de egalisatiereserve mag maximaal 10% van de jaarbijdrage van de participanten bedragen (artikel 6 van de samenwerkingsovereenkomst). In verband met de verkenning van toekomstige samenwerking en de uitwerking van het transitieplan wordt gedurende de transitieperiode het plafond niet toegepast.

Toelichting Algemeen en grondslagen*Bestemmingsreserves*

Dit zijn de reserves waaraan gelet op de herkomst en/of beoogde besteding van de middelen door eigen keuzes van het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfonds

Betreft middelen waaraan door de gevers van die middelen een bepaalde bestemming wordt gegeven zonder dat sprake is van een terugbetalingsverplichting.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen, wanneer sprake is van:

- * een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- * waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- * het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is

Dergelijke voorziening worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voor de verwachte kosten in zaken baggeren is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorzieningen worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en die periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

In 2016 zijn van twee medewerkers de tijdelijke contracten niet verlengd. In het kader van de werkloosheidswet is de Stichting Goois Natuurreservaat eigen risicodrager. Dit houdt in dat de uitkeringen op grond van deze wet, gedurende de maximale wettelijke termijn, zolang de betreffende medewerkers geen nieuwe baan gevonden hebben, voor rekening komen van de stichting. De bedragen voor 2016 zijn als nog te betalen bedragen opgenomen en ten laste van de exploitatierekening gebracht. Voor de (latente) verplichtingen voor de jaren 2017 en 2018 is een voorziening getroffen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van effectieverentemethode. Indien er sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Opbrengstverantwoording*Overheidssubsidies*

Overheidssubsidies die betrekking hebben op grondaankopen of die geen betrekking hebben op andere activa worden in het resultaat verantwoord wanneer de desbetreffende kosten zijn gemaakt en aan de voorwaarden van subsidiëring is voldaan.

Resultaat onderhanden projecten

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de het resultaat van een onderhanden project, worden de projectopbrengsten en -kosten als baten en lasten in de staat van baten en lasten verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum.

Toelichting Algemeen en grondslagen

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De instelling kan de omvang van de bate uit nalatenschap normaliter betrouwbaar inschatten op het moment dat de nalatenschap zich bevindt in het stadium waarop de boedelbeschrijving is ontvangen.

Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van de blote eigendom.

Huur- en pachtopbrengsen

De inkomsten worden opgenomen in het boekjaar waarop deze betrekking hebben op basis van de contractuele overeenkomsten.

Participantenbijdrage

De bijdrage van de participanten in de tekorten van de stichting is geregeld in een overeenkomst welke in juni 1992 is opgemaakt en vastgesteld door alle betrokken participanten. De jaarbijdrage wordt bij het opmaken van de begroting van het betreffende verslagjaar vastgesteld.

De participantenbijdrage voor het regulier beheer wordt door middel van een verdeelsleutel toegerekend aan de participanten: Provincie Noord-Holland 25%, gemeente Amsterdam 10%, Gooise gemeenten (Blaricum, Gooise Meren, Huizen, Hilversum en Laren) 65%. De verdeling over de Gooise gemeenten geschiedt op basis van het inwoneraantal per 1 januari van het jaar waarin de begroting voor het betreffende verslagjaar is opgesteld.

De participantenbijdrage voor het beheer van de fietspaden van de voormalige Rijkswielpadenvereniging wordt door middel van een verdeelsleutel toegerekend aan de participanten: Provincie Noord-Holland 40,9% en de Gooise gemeenten Blaricum 5,8%, Gooise Meren 12%, Huizen 11,5%, Hilversum 24,6% en Laren 5,2%.

Beheer fietspaden provincie Utrecht

Het beheer van de fietspaden van de gemeenten Soest en Baarn wordt eveneens door het Goois Natuurreservaat uitgevoerd, maar daar op basis van een beheerovereenkomst. In deze overeenkomsten is een vergoeding afgesproken, die jaarlijks wordt geïndexeerd met een in de overeenkomst vastgelegd indexpercentage.

Pensioenlasten

Ten aanzien van de pensioentoezeggingen aan medewerkers wordt de jaarlijkse premiebetaling als last verantwoord. Per jaareinde verschuldigde premies zijn als verplichting op de balans opgenomen.

Belastingen

De stichting is op een enkele activiteit na, niet BTW plichtig.

Bij brief van 8 januari 2003, kenmerk 1939270/krou/btwcf heeft de belastingdienst meegedeeld, dat zij de mening is toegedaan *'dat de stichting handelde als ware er sprake van een gemeenschappelijke regeling in de geest van paragraaf 10 Toelichting Gemeenten en er om die reden nu sprake is van een samenwerkingsverband dat de transparantie methode kan toepassen, met ingang van 1 januari 2003'*. Als gevolg hiervan wordt de door de stichting betaalde BTW doorgeschoven naar de participanten.

Kasstroomoverzicht

Het opgenomen kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting Algemeen en grondslagen

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december

	2017 €	2016 €
A VASTE ACTIVA		
A.I Materiële vaste activa		
Bos- en heidebezit	-	-
Gebouwen	225.514	236.506
Machines en werktuigen	34.209	44.037
Vervoermiddelen	119.111	163.955
Inventaris	7.326	8.658
Automatisering	42.895	20.714
Vrijwilligers	13.860	
Niet aan bedrijfsuitvoering dienstbare materiële vaste activa	247.560	159.200
	690.475	633.070
<i>Het verloop van de activa is als volgt te specificeren:</i>		
Boekwaarde per 1 januari	633.070	563.990
Bij: Investerings	157.984	165.604
Af: Desinvesteringen		14.728
Afschrijvingen	100.579	81.796
Boekwaarde per 31 december	690.475	633.070
<i>Toelichting bos- en heidebezit:</i>		
Oppervlakte per 1 januari (oppervlakte in ha, a, ca)	2785.81.90	2.782.50.96
Mutatie bij	19.19.49	04.46.77
Mutatie af	2.53.53	01.15.83
Oppervlakte per 31 december	2802.48.46	2785.81.90

Machines en werktuigen

In 2017 is de hogedrukreiniger op de werf vervangen.

Automatisering

In 2017 zijn zes desktops vervangen (afschrijving in 3 jaar). Daarnaast is ter vervanging van drie oude serverunits een nieuwe aangeschaft (afschrijving in 4 jaar).

Vrijwilligers

Voor de vrijwilligersgroepen zijn in totaal 8 AED's in rugzak aangeschaft. De vrijwilligerscoördinatoren hebben een opleiding tot gebruik van de AED gevolgd. De totale investering wordt in 4 jaar afgeschreven.

Niet aan de bedrijfsvoering dienstbare materiële activa

In 2017 is een deel van de opstallen (douche en toiletgebouw) van de camping in het beheer bij de Stichting BBFK vervangen. Door de st.BBFK is een eenmalige bijdrage verleend van € 50.000, het restant investeringsbedrag van € 106.500 wordt in 15 jaar afgeschreven. De lasten worden door een verhoging van de jaarlijkse huur van het terrein terugontvangen.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december

	2017 €	2016 €
B. VLOTTENDE ACTIVA		
B.I Vorderingen overlopende activa		
Debiteuren	33.409	16.570
Nog te ontvangen subsidies	498.778	474.804
Vorderingen op Steunstichting	344.416	158.053
Overige vlottende activa	6.706	41.683
	883.309	691.110

Specificatie debiteuren

Van het totaalbedrag van € 33.409 stond op 8 februari 2018 nog een bedrag van bijna €11.400 open. Hiervan heeft € 5.000 betrekking op een vordering op de PWN en € 1.600 betrekking op een vordering op de provincie Utrecht. De overige vorderingen hebben onder ander betrekking op het gebruik van 't Laer door groepen, waarvan de nota's eind 2017 zijn verstuurd.

	2017 €	2016 €
<i>Specificatie nog te ontvangen subsidies</i>		
SNL Subsidie *1	484.502	474.804
Prov. NH afrekening monitoringsubsidie	14.276	
	498.778	474.804

*1 betaling vindt het 1e kwartaal na afloop v/h dienstjaar plaats.

Vorderingen op de Steunstichting

Het GNR financiert de uitgaven voor projecten en kosten van de Steunstichting voor. Periodiek wordt, afhankelijk van met name de gedane uitgaven voor projecten, met de Steunstichting verrekend. De laatste declaratie over 2017 ad € 344.416, is verzonden op 26 januari 2018. De verrekening heeft op dezelfde dag plaatsgevonden.

	2017 €	2016 €
<i>Specificatie overige vlottende activa</i>		
Voortuitbetaalde posten	4.730	8.694
Overige te ontvangen posten	1.501	26.791
Fietsplan kortlopend	-	606
Correctie netto salarissen december	-	5.117
Waarborgsommen	475	475
	6.706	41.683

Alle opgenomen vorderingen hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december

25

	2017 €	2016 €
B.II Liquide middelen		
Rabobank	871.646	520.458
Kas	4.671	5.837
	<u>876.317</u>	<u>526.295</u>

Met de Rabobank is een rekeningcourantovereenkomst, met een kredietfaciliteit tot € 250.000 afgesloten. Ten behoeve van de kredietfaciliteit is een hypothecaire zekerheidsstelling tot maximaal € 500.000 ten gunste van de bank afgegeven. De zekerheidsstelling rust op de panden aan de Nieuwe Meentweg 2 en de Infoschuurruimte aan de Naarderweg 103a te Hilversum.

C. Eigen vermogen

	2017 €	2016 €
C.I Kapitaal		
Stichting kapitaal	363	363
	<u>363</u>	<u>363</u>

Stichtingskapitaal

Destijds bij de oprichting van de stichting is door de toenmalige acht participanten, als startkapitaal per participant fl. 100,- ingelegd, in totaal fl. 800, zijnde € 363.

C.II Algemene reserves	Stand per 1-1-2017 €	Storting 2017 €	Onttrekking 2017 €	Stand per 31-12-2017 €
Egalisatiereserve Algemeen	127.480	159.261		286.741
	<u>127.480</u>	<u>159.261</u>	<u>-</u>	<u>286.741</u>

Egalisatiereserve Algemeen

De storting betreft het positief exploitatieresultaat 2017 na reserve mutaties, welke ten gunste van deze reserve wordt gebracht.

Zoals in de waarderingsgrondslagen is vermeld mag de Egalisatiereserve maximaal 10% bedragen van de totale jaarlijkse participantenbijdragen. In het kader van het uitvoeringsprogramma van het beleidsplan 2017-2020 wordt de totale participantenbijdrage vanaf 2020 geraamd op ca € 3,2 miljoen structureel. Uiterlijk ultimo 2020 of zoveel eerder als wenselijk zal een nieuw plafond bepaald worden voor de egalisatiereserve. Tot dat moment wordt de norm van 10% van de jaarlijkse bijdrage tijdelijk niet gehanteerd. Overigens 10% van de ontvangen bijdragen in 2017 houdt een plafond in van ruim € 260.000.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december

C.III Bestemmingsreserves	Stand per 1-1-2017 €	Storting 2017 €	Onttrekking 2017 €	Stand per 31-12-2017 €
a. Egalisatiereserve begrazing	311.308	28.600	15.068	324.840
b. Reserve projecten	83.322	1.084	2.598	81.809
c. Reserve gebouwd vastgoed	223.299	81.300	142.287	162.312
d. Reserve SNL gelden 2011-2016	77.103		23.671	53.432
e. Reserve vervanging materieel RPV	72.284	12.760		85.044
f. Reserve afkoop onderh.projecten	67.666			67.666
g. Reserve afkoop onderh.nieuwe terreinen		61.600		61.600
h. Reserve afkoop bosbrandverzekering	26.058	3.570		29.628
i. Reserve transitiegelden 2016-2018	27.735	127.000	27.735	127.000
j. Reserve toekomstige investeringen	204.201	46.530		250.731
	1.092.976	362.444	211.359	1.244.062

ad a. Egalisatiereserve begrazing

Jaarlijks wordt het verschil tussen het goedgekeurde budgettaire beslag voor de natuurbegrazing in de begroting en de werkelijke realisatie voor de natuurbegrazing via deze reserve vereffend. De dotatie in 2017 betreft de jaarlijkse reservering voor vervanging van de hekwerken ad € 28.300. De onttrekking betreft het negatieve verschil tussen het geraamde nadelig saldo en het werkelijk nadelig saldo van de begrazingsactiviteiten. Zie ook de toelichting bij de staat van baten en lasten.

ad b. Reserve projecten

Via resultaatbestemming worden ten laste van deze reserve de saldi van (deel)projecten gebracht welke gedurende het jaar afgerond zijn. Deze projecten worden gefinancierd met bijdragen van de Stichting Steun Goois Natuurreservaat en eventuele projectsubsidies. Zie ook de toelichting onder Onderhanden Projecten.

Voor een nadere specificatie van de bijzondere projecten wordt verwezen naar bijlage III.

ad c. Reserve gebouwd vastgoed

Tot en met het dienstjaar 2012 stond de voorziening onderhoud gebouwen op de balans. Deze voorziening voldeed niet aan de daarvoor gestelde criteria door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Met ingang van 2013 is de voorziening aangemerkt als een bestemmingsreserve. In 2017 is de reserve bij de resultaatbestemming, aangewend om het groot onderhoud aan de kantoorinstallatie te dekken. Dit in 2016 geraamde onderhoud is doorgeschoven naar 2017. Zie ook de toelichting bij de post onderhoud gebouwen van de exploitatie. In 2017 is een afkoopsom voor het laten vervallen van een erfdienstbaarheid ontvangen, dit bedrag ad € 58.000 is naast de jaarlijks geraamde dotatie van € 23.300 bij resultaatbestemming ten gunste van de reserve gebracht.

ad d. Reserve SNL gelden 2011-2016

Ten laste van deze reserve worden de lasten verbonden aan het nastreven en op peil houden van de natuur- en recreatiedoelstellingen zoals die aan de SNL subsidieregeling zijn verbonden. In 2017 zijn via resultaatbestemming de kosten van de bosinventarisatie om blijvend te voldoen aan de natuurdoelstellingen van de SNL ten laste van deze reserve gebracht. Het restant saldo wordt in 2018 en 2019 ingezet voor de actualisatie van het beheerplan 2009-2019.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december**ad e. Reserve vervanging materieel voormalige Rijkswaterstaatsvereniging**

Bij de overdracht van het beheer van de fietspaden aan het GNR is besloten om voor de vervanging van het materieel een jaarlijks bedrag ten laste van de exploitatie in de bestemmingsreserve materieel v/m RVP te storten. Voor 2017 is dat bedrag vastgesteld op € 12.760. Naar verwachting zal de komende jaren een deel van het materieel worden vervangen en zullen de hiermee gemoeide bedragen ten laste van deze reserve gebracht worden.

ad f. Reserve afkoop onderhoud projecten

Bij een tweetal uitbreidingsprojecten, fietspad Laarder Wasmeer, inclusief recreatie voorzieningen en het Speelbos 't Laer, heeft de Steunstichting een afkoopsom beschikbaar gesteld voor het onderhoud van maximaal de eerste 10 jaar. Dit bedrag is in het jaar van uitkeren volledig ten gunste van de exploitatie van het GNR gebracht. Waarna het via resultaatbestemming is toegevoegd aan deze reserve. In 2017 zijn terzake geen onttrekkingen gedaan.

ad g. Reserve afkoop onderhoud nieuw verworven terreinen

Bij de vastgestelde notitie grondverwervingen is bepaald dat daar waar het mogelijk is bij de aankoop of overname van gronden en terreinen ook een afkoopsom voor het beheeronderhoud wordt ontvangen. In 2017 is natuurgebied De Sijsjesberg overgenomen van de gemeente Huizen. De gemeente heeft een afkoopsom voor het onderhoud gedurende 10 jaar beschikbaar gesteld. Dit bedrag is toegevoegd aan deze nieuw ingestelde bestemmingsreserve. Jaarlijks zal 1/10e deel aan deze reserve worden onttrokken.

ad h. Reserve afkoop bosbrandverzekering

Tot en met het dienstjaar 2013 was de stichting verzekerd voor schade als gevolg van bosbranden. De te betalen jaarlijkse premie (€ 3.570) was gelet op het eventueel maximaal uit te keren bedrag (€ 50.000) relatief hoog. Besloten is om de verzekering op te zeggen en de jaarlijkse premie bij resultaatbestemming, in de bestemmingsreserve te storten. Het plafond van deze reserve is vastgesteld op € 50.000.

ad i. Reserve transitiegelden 2016-2018

In het kader van transitieproces is door de vijf Gooise gemeenten een transitiebijdrage toegezegd van € 1,- per inwoner. Voor 2016 leverde dit een totaalbedrag op van € 205.017. Hiervan is in 2016 € 177.282 in 2016 besteed. Voor de verplichtingen die doorliepen tot en met het eerste kwartaal 2017 is een bedrag van € 27.735 onttrokken. Voor 2017 is een bedrag van € 208.889 ontvangen, hiermee zijn de kosten voor de projectleiding over de periode 1/4/2017-31/12/2017 afgedekt. Een gedeelte van deze gelden wordt ook ingezet voor incidentele uitgaven in kader van hrm en scholingsbeleid, versterking van de ICT systemen, profilering en opstart/nadere uitwerking verdienmodellen. Als gevolg van het feit dat pas halverwege het dienstjaar 2017 definitief duidelijkheid ontstond over de uitvoering van het Beleidsplan 2017 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma zijn de bedoelde incidentele uitgaven doorgeschoven naar 2018, waarbij de definitieve invulling in relatie moet worden gezien tot voorgenomen reorganisatie van de GNR organisatie. De niet gebruikt transitiegelden zijn bij resultaatbestemming toegevoegd aan deze bestemmingsreserve.

ad j. Reserve toekomstige investeringen GNR

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2016 is besloten het onderdeel werkkapitaal toe te voegen aan het onderdeel bestemmingsreserves van het eigen vermogen. Deze bestemmingsreserve dient als dekkingsmiddel om toekomstige investeringen (of de kapitaallasten daarvan) te kunnen dekken. Dit kunnen zowel investeringen zijn in materiële vaste activa, als wel in het GNR als organisatie. In 2017 heeft het bestuur besloten om erfstellingen en legaten die rechtstreeks nagelaten worden aan de Stichting Goois Natuurreservaat en waaraan door de erflater geen bijzondere bestemming is toegekend, toe te voegen aan deze bestemmingsreserve. In 2017 is tot een bedrag van € 46.530 aan legaten en erfstellingen ontvangen.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december

C.IV Bestemmingsfonds	Stand per 1-1-2017 €	Storting 2017 €	Onttrekking 2017 €	Stand per 31-12-2017 €
a. Exploitatie Infoschuur	19.336	3.100	74	22.362
	19.336	3.100	74	22.362

ad a. Egalisatiefonds exploitatie infoschuur

In het voorjaar van 2013 is een overeenkomst afgesloten met betrekking tot de gezamenlijke exploitatie met een aantal 'groene groeperingen' van de Infoschuur. De deelnemers betalen naar rato van gebruik hun aandeel in de kosten (inclusief toekomstig onderhoud). Exploitatie overschotten of tekorten worden ten laste van dit fonds gebracht. Bij ontbinding van de overeenkomst komt een eventueel saldo weer ten goede van de deelnemende partijen in de overeenkomst. Per 31 december 2017 is een bedrag van € 15.500 van het saldo in het egalisatiefonds geormerkt voor toekomstig (groot) onderhoud van het gebouw.

D. Voorzieningen

D.I Voorziening baggeren	Stand per 1-1-2017 €	Storting 2017 €	Aanwending 2017 €	Stand per 31-12-2017 €
	61.930	10.720	-	72.650

D.II Voorziening ww verplichtingen	Stand per 1-1-2017 €	Storting 2017 €	Aanwending 2017 €	Stand per 31-12-2017 €
	95.590		14.013	81.577

Van twee medewerkers is in 2016 het tijdelijk contract niet verlengd c.q. ontbonden. De stichting is in het kader van de werkloosheidswet eigen risicodragers. Uitkeringen terzake komen volledig ten laste van de stichting. In 2017 is een bedrag van € 14.013 aan uitkeringen betaald.

E. Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december**E.I Crediteuren**

Het saldo crediteuren heeft betrekking op facturen ontvangen in 2017 welke ultimo boekjaar nog niet betaald zijn. Van het totaalbedrag van € 407.825 stond per 9 februari 2018 nog € 380 open. Dit betreft een aanslag waterschapslasten, waartegen bezwaar is aangetekend.

	2017 €	2016 €
Belastingdienst loonbelasting en premies december	54.335	72.671
APG groep pensioenpremies cs december	16.625	16.281
Overige crediteuren	336.865	163.725
	<u>407.825</u>	<u>252.677</u>

E.II Overloop vakantiegelden en verlofrechten

Stand per 1-1-2017 €	Storting 2017 €	Onttrekking 2017 €	Stand per 31-12-2017 €
45.266		8.886	36.380
<u>45.266</u>	-	<u>8.886</u>	<u>36.380</u>

De onttrekking betreft de mutaties in de voorraad verlof uren per 31 december. Per 31 december 2017 is er een totale verlofvoorraad van 1.649 uur (ultimo 2016 was dit 2.014 uur). De totale voorraad per 31/12/2017 is gewaardeerd op € 36.380 (bedrag is inclusief werkgeverslasten). Per saldo een afname van € 8.886, welke ten gunste van de exploitatie is gebracht.

E.III Onderhanden projecten

Onder deze post worden alle projecten verantwoord die nog niet zijn afgerond. De ontvangen dekking bestaat uit bijdragen van de Stichting Steun Goois Natuurreservaat en uit (vooruit) ontvangen subsidies. Projecten worden uitgevoerd mits er vooraf voldoende dekking voor de betreffende projecten is. Indien er gedurende de uitvoering een tekort ontstaat op een project wordt, indien mogelijk een voorziening voor deze lasten opgenomen, danwel bij afsluiting van het project wordt het tekort ten laste gebracht van de exploitatie en bij de resultaatbestemming ten laste van de reserve bijzondere projecten gebracht.

De post onderhanden projecten bestaat uit een debetsaldo van € 75.155 en een creditsaldo van € 330.585. Voor een nadere specificatie van deze saldi wordt verwezen naar bijlage 3. Het credit saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat voor een tweetal projecten de toegezegde bijdrage van de provincie voor een deel al is ontvangen in 2014 en 2016 en het overgrote deel van de projectkosten zal pas in 2018 en/of later worden uitgegeven. Het betreft het project 1.03.02 Inrichting ecologische toelopen Natuurbrug Zwaluwenberg en het project 1.03.05 Inrichting ecologische toelopen Natuurbrug Laarderhoogt. Daarnaast is van derden op voorhand een bijdrage ontvangen voor het grootonderhoud aan de Heideweg (project 1.90.01).

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december*Het verloop van de onderhanden projecten is als volgt:*

	2017	2016
	€	€
Totale lasten t/m 1 januari	734.903	730.248
Bij: uitgaven	703.919	699.303
Af: afgeronde projecten	509.663	694.648
<i>Totale lasten t/m 31 december</i>	<i>929.158</i>	<i>734.903</i>
Ontvangen dekking t/m 1 januari	817.254	742.034
Bij: ontvangen dekking	875.485	770.179
Af: afgeronde projecten	508.150	694.959
<i>Ontvangen dekking t/m 31 december</i>	<i>1.184.589</i>	<i>817.254</i>
Saldo per 31 december (dekking -/- lasten)	255.431	82.351

E.IV Overige schulden en overlopende passiva

	2017	2016
Belastingen, omzetbelasting 4e kwartaal	1	3.282
Ontvangen waarborgsommen	9.769	8.836
Nog te betalen bedragen	27.216	50.645
Vooruitontvangen bedragen	2.321	9.743
Afwikkeling medewerkers	3.400	-
	42.707	72.506

Nadere specificatie nog te betalen bedragen

Vrijwilligersvergoedingen 2017 2e halfjaar	8.000	7.196
Ontvangen facturen 2017 in januari 2018	9.096	25.680
Waterschapslasten 2017 (aanslagen nog op te leggen)	10.000	-
Personeel (detach.vergoeding)	-	10.783
Personeel UWV uitkeringsverplichtingen nov./dec. 2016	-	6.882
Bankkosten 4e kw 2016/2017	120	104
	27.216	50.645

Nadere specificatie vooruitontvangen bedragen

Huren	1.551	1.543
Ruiter- en koetsierspassen 2018/2017	270	8.200
Bijdragen fotografieworkshop 2018	500	-
Vergoeding studiekosten		
	2.321	9.743

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december**Verplichtingen niet uit de balans blijkend****Lease verplichtingen*****Looptijd langer dan 5 jaar***

De stichting heeft ten behoeve van de kopieerapparatuur een leasecontract gesloten. Dit contract heeft een looptijd van 84 maanden en is ingegaan op 1 mei 2011. De jaarlijks te betalen leasetermijn (inclusief alle exploitatiekosten) wordt per 1 januari van elk jaar geïndexeerd en bedroeg voor 2017 € 38.930.

Personele verplichtingen

De stichting is een zogenaamd "eigen risicodrager" voor de uitkeringen op grond van de werkloosheidswet. Dit houdt in dat in het kader van de werkloosheidswet de wettelijke uitkeringen aan een voormalig personeelslid volledig ten laste komen van de stichting. De duur van de periode is afhankelijk van het totale arbeidsverleden van de voormalig medewerker. De uitkeringen komen ten laste van de exploitatie van de betreffende jaren. Voor de verplichtingen die in 2016 zijn ontstaan is een voorziening getroffen.

In de provinciale cao is bepaald dat een zieke werknemer gedurende maximaal twee jaar (en over die twee jaar maximaal 170% van het laatste jaarsalaris) recht heeft op doorbetaling van salaris. De doorbetalingsverplichting is door de stichting niet verzekerd. Uitkeringen terzake komen in het betreffende jaar ten laste van de exploitatie.

Per 31 december 2017 zijn voor de doorbetaling van ziektegeden geen verplichtingen aanwezig.

Projecten

Per 31 december 2017 heeft het GNR 32 projecten (in 2016 38) actief in uitvoering (zie bijlage 3). Deze projecten worden met bijdragen van derden en de Stichting Steun Goois Natuurreservaat gefinancierd. Zowel de toekomstige uitgaven, als wel de toegezegde bijdragen zijn niet in de balans van het GNR opgenomen. Per 31 december is door de Steunstichting bedrag van € 3.502.260 voor de nog lopende projecten als bijdrage toegezegd en heeft het GNR de verplichting op zich genomen, deze projecten uit te voeren.

toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december

Toelichting op de staat van baten en lasten**Onderdeel A toelichting functionele verantwoording****I. Natuurbeheer**

Toelichting afwijkingen > € 5.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2017 en jaarrekening 2016 <i>V=voordelig N=nadelig</i>	begroting 2017 €	rekening 2016 €
I.1 Natuurbeheer algemeen		
* In dienstjaar 2016 heeft er een afrekening plaats gevonden van het jaar 2015, hetgeen toen een eenmalig voordeel te zien gaf. De aanslagen voor het dienstjaar 2017 zijn nog niet opgelegd, hiervoor is een raming opgenomen ter grootte van de aanslag jaren 2015 en 2016, t.w. € 10.000. Ten opzichte van de raming 2017 van € 15.150 laat dit een voordeel zien van € 5.150	5.200 V	5.300 N
* hogere inkomsten vergunningen/recognities ten opzichte van de begroting 2017. Ten opzichte van de jaarrekening 2016 is er eveneens een meeropbrengst. De opbrengst in 2017 is eenmalig positief beïnvloed doordat in december een vergunning is afgegeven voor de aanleg van een gasleiding, waarvoor een vergoeding is bedongen van ruim € 10.000.	7.300 V	9.400 V
* onder overige baten is in 2017 een ontvangen afkoopsom voor het laten vervallen van een erfdiensbaarheid verantwoord (€ 58.000) en de afkoopsom voor het beheer gedurende tien jaar van het nieuw verworven natuurterrein de Sijsjesberg (€ 61.600). Daarnaast zijn hier de verkoopopbrengsten van de in het terrein aangetroffen metalen e.d. verantwoord.	123.500 V	121.400 V
* de ontvangen afkoopsommen zijn bij de resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserve groot onderhoud gebouwd vastgoed en de nieuw gevormde bestemmingsreserve afkoop onderhoud nieuw verworven terreinen.	-119.600 N	-119.600 N
* met ingang van 2017 worden de ontvangen giften ten behoeve van het onderhoud van terreinen en voorzieningen in die terreinen (niet zijnde sponsor bankjes zie II. Recreatie) op deze post verantwoord. In 2017 zijn van diverse particulieren en buurt- en sportverenigingen giften ontvangen. Eventuele opbrengsten zijn in de begroting 2017 p.m. geraamd.	17.200 V	0 V
* in het kader van de transitie en het uitvoeringsprogramma beleidsplan 2017-2020 is hier voor de actualisering van het beheerplan en de professionalisering van het beheer een extra uitgave geraamd van € 45.000 (€ 20.000 structureel en € 25.000 incidenteel tlv bestemmingsreserve). In 2017 is externe ondersteuning aangetrokken voor de implementatie van het CMSi systeem (€ 15.900), per saldo t.o.v. de structurele raming een voordeel van € 4.100.	4.100 V	0 V
I.2 Bosbeheer		
* de kosten van het bosbeheer, exclusief de houtoogstwerkzaamheden, vallen hoger uit. Dit komt met name door extra uitgaven voor snoeiwerkzaamheden, bestrijding invasieve soorten en onderhoud nieuwe aanplant (€ 18.600). Deels betreft dit werkzaamheden die zijn doorgeschoven in 2016. Daarnaast heeft in 2017 in kader van de uitvoering van de SNL regeling een bosinventarisatie plaatsgevonden, de kosten (€ 21.800) hiervan zijn hier verantwoord en worden bij resultaat bestemming gedekt door aanwending van de bestemmingsreserve SNL gelden (onttrekking zie I.1).	-40.400 N	13.500 V
* in afwachting van de transitie en de invulling van het omgevingsmanagement zijn in 2017 geen houtkap opbrengsten gerealiseerd, er was per saldo een netto opbrengst geraamd van € 55.000. In 2017 zijn nog enkele na-ijlende kosten uit 2016 verantwoord (€ 1.000). Per saldo een nadeel van € 56.000. In 2016 is nog een gedeelte van de destijds geraamde houtopbrengst gerealiseerd.	-56.000 N	-39.800 N
I.3 Heidebeheer		
* in 2016/2017 is het heidebeheerplan opgesteld, in afwachting van de uitkomsten van dit plan zijn de onderhoudswerkzaamheden in 2017 beperkt uitgevoerd. De totale uitgaven waren geraamd op bijna € 114.200, de werkelijke uitgaven bedroegen ruim € 67.900. In de jaren voorafgaand is extra geïnvesteerd in het heide onderhoud, dit verklaart het hoger verschil met de jaarrekening 2016.	46.700 V	77.100 V
I.4 Begrazing		
* voor het GNR zijn de jaarlijkse toeslagrechten komen te vervallen in de begroting was de geraamde opbrengst nog niet afgeraamd. In 2016 zijn deze rechten nog eenmalig toegekend.	-5.300 N	-20.700 N
* de totale uitgaven voor begrazing zijn geraamd in 2017 op bijna € 427.000, de werkelijke uitgaven bedroegen bijna € 418.400. Per saldo een voordeel van € 8.600.	8.600 V	13.400 V
* in 2017 laat de opbrengst van veeverkopen een positief resultaat zien t.o.v. de begroting (geraamd € 10.000) van € 5.100. Daarnaast is via de 'fooiënpot' van de schaapskooi en spontane giften ruim € 1.600 ontvangen ter ondersteuning van de schapenbegrazing.	6.700 V	-18.100 N
* jaarlijks wordt het verschil tussen het goedgekeurde budgettaire beslag voor de natuurbegrazing in de begroting en de werkelijke realisatie voor de natuurbegrazing via resultaatbestemming toegevoegd of onttrokken aan de egaliseringsreserve begrazing. In 2017 is een bijdrage van de egaliseringsreserve geraamd van ruim € 24.000, door bovenstaande mutaties is de werkelijke bijdrage ruim € 15.000. Per saldo een nadeel op dit onderdeel van € 9.000.	-9.000 N	-13.000 N
I.5 Graslanden		
* in 2017 is een beperkter areaal gemaaid, dan begroot en in 2016. Dit als gevolg van inzet van begrazing en andere keuzes met betrekking tot het maaibeheer.	15.900 V	9.700 V
I.6 Akkers		
* het onderhoud aan de akkers kent een cyclisch karakter. In 2017 is minder intensief onderhoud uitgevoerd en lag dit op het niveau van 2016.	11.500 V	100 V
* De opbrengst van de huren en pachten zijn hoger dan geraamd. Dit komt met name dat de opbrengst van het vernieuwde pachtcontract van de manege hier verantwoord wordt (voor 2017 een meeropbrengst van € 5.900), daar staat tegen over dat een aantal percelen akkers sinds 2015/2016 niet meer verhuurd/verpacht worden en de opbrengstraming in de begroting hierop nog niet was aangepast.	5.600 V	6.000 V

Toelichting op de staat van baten en lasten

I.14 Projecten natuurbeheer * omdat projectuitvoeringen afhankelijk gesteld zijn van de te ontvangen projectbijdragen, wordt in de begroting geen raming opgenomen voor de uitgaven van projecten. De werkelijke projectuitgaven geven dan een nadeel te zien. Het omgekeerde geldt voor de projectbaten, welke ook niet geraamd zijn. Het verschil tussen beide saldi, is het bedrag dat gestort dan wel onttrokken wordt van de reserve bijzondere projecten en betreft de saldi van in de loop van het jaar afgesloten projecten.		
--	--	--

II. Recreatie

Toelichting afwijkingen > € 5.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2017 en jaarrekening 2016 V=voordelig N=nadelig	begroting 2017 €	rekening 2016 €
II.1 Toegangsvoorzieningen * ivm personele bezetting is er minder onderhoud uitgevoerd aan de voorzieningen in het terrein. * in 2017 is de beschikking ontvangen voor de nieuwe SNL periode 2017-2022. De recreatieve component voor deze periode bedraagt € 7.500 per jaar meer. De raming was gebaseerd op de beschikking voor de afgelopen periode 2011-2016.	6.400 V 7.500 V	5.800 V 7.400 V
II.2 Dagrecreatie (terreinen) * na een aantal jaren van stabilisatie laten de kosten van vuilafvoer in 2017 weer een toename zien (+ € 12.300), daar tegenover staat dat de overige kosten t.o.v. de raming lager uitvallen. * in het uitvoeringsprogramma van het Beleidsplan 2017-2020 is een eenmalig bedrag van € 40.000 opgenomen voor een periodiek recreatief onderzoek. In afwachting van de reorganisatie van de organisatie is dit onderzoek nog niet opgestart en wordt doorgeschoven naar het dienstjaar 2018. De kosten van dit onderzoek worden gedekt ten laste van de algemene egaliseringsreserve. De hier geraamde aanwending van deze reserve heeft ook niet plaatsgevonden. Per saldo geen budgettaire voor- of nadeel.	-9.600 N 0	-11.800 N 0
II.3 Fietspaden * in 2016 is eenmalig extra budget beschikbaar gesteld van € 25.000, voor het onderhoud van de fietspaden om met name de onderhoudsachterstand als gevolg van de onstante waterschade in 2015 weg te werken. In het uitvoeringsprogramma van het Beleidsplan 2017-2020 is voor het onderhoud een structureel extra bedrag van € 20.000 beschikbaar gesteld. In de onderhoudsplanung en uitvoering ervan voor 2017 kon hier maar beperkt rekening gehouden worden (de betreffende begrotingswijziging is medio 2017 pas vastgesteld) en is ook afhankelijk van de weersinvloeden.	18.000 V	12.800 V
II.4 Ruiterregeling * in 2017 is voor het eerst sinds een lange tijd een tariefsverhoging van ruiter- en koetsiersvergunningen doorgevoerd, daarnaast is het ruiterbewijs niet meer verplicht gesteld voor het verkrijgen van de vergunning. De raming 2017 en opbrengst 2016 op de oude tarieven gebaseerd. * in 2017 is voor het onderhoud € 2.500 minder uitgegeven (geraamd was € 15.150), de betreffende werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2018 en worden in het 1e kwartaal uitgevoerd. Daarnaast is in het voorjaar van 2016 gekozen voor een nieuwe leverancier van de ruiterplaatjes en is er voor een ander materiaal voor deze plaatjes gekozen, dit levert per saldo een voordeel op van € 2.700 ten opzichte van de raming 2017, die nog gebaseerd was op de oude werkwijze van 2015. Per saldo in 2017 een voordeel van € 5.200.	8.700 V 5.200 V	7.100 V 5.400 V
II.5 Verblijfsrecreatie * in 2017 is een gedeelte van de opstallen op het terrein van de camping in beheer bij de Stichting Behoud en Beheer Fransche Kamp vernieuwd. De totale investering bedroeg € 156.500, hierin heeft de stichting BBFK een eenmalige bijdrage geleverd van € 50.000. Het restant wordt in 15 jaar afgeschreven en als extra huurvergoeding terug ontvangen. De afschrijvingslasten in 2017 waren nog niet geraamd. * de huuropbrengst (exclusief de hierboven genoemde vergoeding voor de vernieuwing van de opstallen) van de camping wordt jaarlijks aangepast met het inflatie percentage en de gebaseerd op het vijfjaar bezettingsgemiddelde. Dit gemiddelde laat een daling zien en als gevolg van de lage inflatiecijfers van de laatste jaren ligt de huuropbrengst lager dan geraamd, als gevolg van de extra huur vanwege de vernieuwing van een gedeelte van de opstallen neemt de huuropbrengst per saldo toe met € 1.900.	-7.100 N 1.900 V	-7.100 N 5.200 V
II.7 Projecten recreatie * omdat projectuitvoeringen afhankelijk gesteld zijn van de te ontvangen projectbijdragen, wordt in de begroting geen raming opgenomen voor de uitgaven van projecten. De werkelijke projectuitgaven geven dan een nadeel te zien. Het omgekeerde geldt voor de projectbaten, welke ook niet geraamd zijn. Het verschil tussen beide saldi, is het bedrag dat gestort dan wel onttrokken wordt van de reserve bijzondere projecten en betreft de saldi van in de loop van het jaar afgesloten projecten.		

III. Gebiedsontwikkeling

Toelichting afwijkingen > € 5.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2017 en jaarrekening 2016 V=voordelig N=nadelig	begroting 2017 €	rekening 2016 €
III.1 Verwerving en verkrijging * in 2017 heeft een grondruil plaatsgevonden en zijn via erflatingen gronden/terreinen verkregen, de hiermee gemoeid gaande kosten (notaris, kadasterkosten, vergoeding zakelijke lasten e.d.) zijn hier verantwoord.	-5.500 N	-2.500 N

Toelichting op de staat van baten en lasten

III.3 Natuurbescherming		
* de posten adviezen, juridische kosten en uitzetten terreingrenzen (incl.eigendomsregistratie) laten een voordeel zien. De post juridische kosten laten een nadeel zien als gevolg van het feit dat hier in 2017 nog een nagekomen factuur inzake onderzoek naar natuurbegraven in 2015/2016 is verantwoord. Tegenover dit nadeel laat de post uitzetten terreingrenzen (incl.eigendomsadministratie) een voordeel zien. In 2017 is minder gebruik gemaakt van extern ingehuurde rentmeesterexpertise.	11.100 V	-5.200 N
* in 2017 is de afrekening ontvangen van de extern uitbestede monitoring flora en fauna in het kader van de SNL periode 2011-2016. De totale uitgaven bedroegen afgerond € 25.000. Hiertegen over staat de afrekening van de provinciale subsidie van bijna € 14.300. In de nieuwe beschikking SNL voor de periode 2017-2022 is een bedrag van € 24.900 opgenomen voor monitoring activiteiten, welke hier verantwoord wordt. Per saldo ontstaat een voordeel van € 14.200.	14.200 V	14.100 V
III.5 Integrale gebiedsontwikkeling exploitatie		
* in het uitvoeringsprogramma van het Beleidsplan 2017-2020 is de vervangende dekking geregeld van het deel van de organisatie dat toegerekend werd aan projecten, hiervoor is structureel € 175.000 geraamd. Tot het dienstjaar 2017 werd een bedrag geraamd van ca € 250.000 ten laste van projecten, hetgeen inhoudt dat er nog voor € 75.000 (equivalent van 1 fte) aan projecten moet worden toegerekend. In 2017 is een geactualiseerd projectenprogramma opgesteld en is de projectorganisatie nader vorm gegeven en gestart met de invoering van projectmatig werken. Als gevolg hiervan kon het bedrag van € 75.000 nog niet aan projecten worden toegerekend en is daarom hier verantwoord.	-74.000 N	-50.300 N
* in het uitvoeringsprogramma van het Beleidsplan 2017-2020 is ook een eenmalig bedrag van € 20.000 opgenomen voor de opzet van het omgevingsmanagement. In afwachting van de reorganisatie van de organisatie is dit nog niet opgestart en wordt doorgeschoven naar het dienstjaar 2018. De kosten worden gedekt ten laste van de algemene egaliseringsreserve. De hier eveneens geraamde aanwending van deze reserve heeft dan ook niet plaatsgevonden. Per saldo geen budgettair voor- of nadeel.		
III.4 Projecten Integrale gebiedsontwikkeling		
* omdat projectuitvoeringen afhankelijk gesteld zijn van de te ontvangen projectbijdragen, wordt in de begroting geen raming opgenomen voor de uitgaven van projecten. Wel zijn de door te belasten kosten van projectmedewerkers aan de projecten en de inhuur van externe ten behoeve van projecten geraamd. Hier tegenover wordt een bijdrage van de Steunstichting geraamd. De werkelijke projectuitgaven geven dan een nadeel te zien voor het deel wat geen betrekking heeft op eigen personeelskosten. Het omgekeerde geldt voor de projectbaten, welke ook niet geraamd zijn. Het verschil tussen beide saldi, is het bedrag dat gestort dan wel onttrokken wordt van de reserve bijzondere projecten en betreft de saldi van in de loop van het jaar afgesloten projecten.		

IV. Communicatie, voorlichting, educatie en draagvlak

Toelichting afwijkingen > € 5.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2017 en jaarrekening 2016 V=voordelig N=nadelig	begroting 2017 €	rekening 2016 €
IV.1 Communicatie, middelen en materialen		
* in het uitvoeringsprogramma van het Beleidsplan 2017-2020 is een eenmalig bedrag van € 50.000 en een structureel bedrag van € 75.000 opgenomen voor het versterken van de profilering. In het najaar van 2017 is een bureau gerecruteerd die ons daarbij adviseert en begeleidt. De kosten hiervan ad € 23.100 en die van de extern procesbegeleider, ad € 21.000 zijn op deze post verantwoord. Ten opzichte van de structurele raming levert dit een voordeel op van € 30.900. Het eenmalige bedrag welke gedekt wordt door aanwending van de algemene egaliseringsreserve wordt doorgeschoven naar 2018. De hier eveneens geraamde aanwending van de reserve heeft dan ook niet plaatsgevonden.	30.900 V	-44.200 N
* in het uitvoeringsprogramma van het Beleidsplan 2017-2020 is een eenmalig bedrag van € 80.000 opgenomen voor (tijdelijke) capaciteitsuitbreiding voor fondsenwerving. Het bedrag wordt gedekt door de transitiebijdragen van de Gooise Gemeenten en de Steunstichting (zie onderdeel V.6 Transitie). In 2017 is nog geen invulling gegeven aan deze uitbreiding en is het doorgeschoven naar 2018.	80.000 V	0 V
* de posten panelen/adviesuele apparatuur, drukwerk en advertenties laten een voordeel zien van ruim € 12.200. Dit wordt met name veroorzaakt doordat in 2017 in afwachting van de nieuwe profileringstrategie er weinig tot geen aanschaffingen gedaan zijn.	12.200 V	16.900 V
* de verkoopopbrengsten van boekjes/routes/kaarten e.d. laat een meeropbrengst zien van € 8.800. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het succes van de verkoop van het boek Erfgooiers Geportretteerd.	10.700 V	11.100 V
IV.3 Publieksacties, evenementen en excursies		
* in 2016 is in het kader van de draagvlakverbreding en zichtbaarheid van het GNR, door een tijdelijke communicatie medewerker een aantal evenementen professioneler opgezet. Als gevolg hiervan zijn de opbrengsten in 2017 ruim € 9.400 hoger dan begroot. De geraamde kosten van deze evenementen waren lager dan begroot. Per saldo een voordeel van € 14.300.	12.400 V	19.700 V
IV.7 Projecten Communicatie, educatie, voorlichting en draagvlak		
* omdat projectuitvoeringen afhankelijk gesteld zijn van de te ontvangen projectbijdragen, wordt in de begroting geen raming opgenomen voor de uitgaven van projecten. Wel zijn de door te belasten kosten van projectmedewerkers aan de projecten geraamd. Hier tegenover wordt een bijdrage van de Steunstichting geraamd. De werkelijke projectuitgaven geven dan een nadeel te zien voor het deel wat geen betrekking heeft op eigen personeelskosten. Het omgekeerde geldt voor de projectbaten, welke ook niet geraamd zijn. Het verschil tussen beide saldi, is het bedrag dat gestort dan wel onttrokken wordt van de reserve bijzondere projecten en betreft de saldi van in de loop van het jaar afgesloten projecten.		

Toelichting op de staat van baten en lasten**V. Organisatie en Bestuursondersteuning**

Toelichting afwijkingen > € 5.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2017 en jaarrekening 2016 V=voordelig N=nadelig	begroting 2017 €	rekening 2016 €
V.1 Bestuur		
* met ingang van 2014 worden op dit onderdeel de legaten en erfstellingen verantwoord die rechtstreeks nagelaten zijn aan de Stichting Goois Natuurreservaat. In 2017 heeft het bestuur besloten deze legaten en erfstellingen niet meer door te boeken naar de Steunstichting. Legaten en erfstellingen zonder bijzondere bestemmingsbepalingen door de legataris of erfater worden in het jaar van ontvangst bij resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserve Toekomstige investeringen GNR. Voor legaten en erfstellingen met een bijzondere bestemmingsbepaling worden in het dienstjaar aan het doel besteed of indien dit niet mogelijk is bij resultaatbestemming toegevoegd aan een voor het doel speciaal ingesteld bestemmingsfonds. In 2017 is tot een bedrag van ruim € 46.500 aan legaten en erfstellingen zonder specifiek doel ontvangen. Het bedrag wordt conform het bestuursbesluit toegevoegd aan de reserve Toekomstige investeringen GNR.	0	0
*In 2017 zijn de onderhandelingen opgestart tussen de participanten om te komen tot een vernieuwde samenwerkingsovereenkomst (SOK). Voor de procesbegeleiding is een adviesbureau ingeschakeld, de kosten hiervan bedroegen in 2017 ruim € 40.000. Destijds hebben de participanten aangegeven dat het GNR de kosten hiervan in de jaarrekening opneemt en achteraf als aanvullende bijdrage bij de participanten in rekening kunnen brengen. Gelet op het feit dat de uitkomst van de jaarrekening, ondanks deze kostenpost, een positief resultaat laat zien, worden deze kosten niet separaat in rekening gebracht bij de participanten, maar maken ze integraal onderdeel uit van het exploitatieresultaat van het GNR.	-39.300 N	-40.500 N
*Met ingang van het dienstjaar 2015 is het jaarverslag 2015 is geheel vernieuwd. De kosten van dit vernieuwde jaarverslag zijn aanmerkelijk hoger dan geraamd en de begroting 2017 was hier nog niet op aangepast. De in uitgaven 2017 lagen op hetzelfde niveau als 2016.	-6.800 N	800 V
* Als gevolg van een aanmerkelijke toename van de schadelast is de premie van de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering fors verhoogd (premie is verdrievoudigd). De afgelopen jaren laten met name, ondanks de getroffen voorzorgsmaatregelen, een stijging zien van incidenten tussen bezoekers en ons vee in de begrazingsgebieden. Het ramingsbedrag 2017 was hierop nog niet aangepast.	-5.200 N	-1.900 N
* de bestuursleden (zie 'overige gegevens' voor de leden welke per 31 december 2017 deel uit maakten van het bestuur) zijn onbezoldigd.		
Per 1 juli 2017 heeft de toenmalige directeur-rentmeester dhr. B. van der Moolen een andere betrekking aanvaard. Het betrof een aanstelling van 36 uur per week (1 januari t/m 30 juni 2017). Naast de normale bezoldiging is bij de beëindiging van het dienstverband een eenmalig bedrag van € 15.000 in het kader van de vaststellingsovereenkomst uitbetaald. De totaal bezoldiging voor de WNT over deze periode komt daarmee op € 79.900 (bestaande uit salarissen van € 52.937, pensioen van € 6.453 en sociale lasten € 5.600 en een belaste vaststellingsuitkering van € 15.000).		
Vanaf 1 april 2017 is mw H.C.Heerschop aangesteld als directeur-rentmeester a.i., voor de inzet van haar diensten is een bedrag van € 90.337 exclusief btw voldaan. In verband met ziekte is gedurende drie maanden de functie van directeur-rentmeester dubbel bezet geweest. De totale bezoldiging van de functie van directeur-rentmeester komt daarmee op een bedrag van € 170.237. De WNT norm voor 2017 bedraagt € 181.000.		
V.2 Bestuursondersteuning		
* personeelsbestand: gedurende het boekjaar 2017 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de stichting, omgerekend naar volledige mensjaren, 24,3 (2016: 25,3).		
* op dit onderdeel wordt om administratieve redenen de diverse saldi van de (hulp)kostenplaatsen verantwoord. Per saldo een voordeel van € 240.600. Dit saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door vrijvallende personeelslasten (inclusief kosten uitzendkrachten en personeelgebonden kosten) als gevolg van vacatures ad € 115.400, lagere doorbelasting van kosten voor automatisering ad € 66.000 (geraamde eenmalige uitgaven ivm transitie ad € 50.000 wordt doorgeschoven naar 2018 zie ook V.6 en vrijval van afschrijvingslasten ad € 16.000), lagere doorbelasting van eenmalige uitgaven ivm transitie voor HRM en opleiding ad € 50.000 (wordt eveneens doorgeschoven naar 2018, zie ook V.6) en lagere kosten van vervoermiddelen ad € 9.200 als gevolg van vrijvallende afschrijvingslasten.	240.600 V	-19.200 N
* de post algemeen juridische adviezen valt ruim € 20.600 lager uit dan de gewijzigde raming. Hier staat tegenover dat op de op post organisatiekosten een overschrijding is ontstaan van € 32.700, als gevolg van het feit dat de kosten van de directeur-rentmeester a.i. voor de periode 1/4/2017 tot en met 30/6/2017 (de dubbele bezetting van de directeur-rentmeesters functie) hier zijn verantwoord. Per saldo een nadeel van € 12.100.	-12.100 N	-27.100 N
V.3 Gebouwen en huisvestingskosten kantoor		
* op dit onderdeel vindt de doorbelasting plaats van de kosten van kantoor en huisvesting. De kosten zijn fors hoger, te weten € 147.200 meer dan geraamd, voornamelijk als gevolg van het feit dat het geplande groot onderhoud van 2016, vervanging deel dakbedekking en vervanging technische installaties voor het kantoor, voor een groot deel in 2017 is uitgevoerd. Hier tegenover staat een onttrekking aan de bestemmingsreserve (groot)onderhoud gebouwd vastgoed en per saldo geeft dit geen voor- of nadeel te zien.		
V.4 Participantenbijdragen		
* bij de 1e begrotingswijziging 2017 zijn de structurele effecten van de 1e fase uitvoeringsprogramma Beleidsplan 2017-2020 opgenomen. Ten opzichte van het dienstjaar 2016 neemt de participantenbijdrage als gevolg van deze maatregelen toe met € 420.000, daarnaast is bijdrage verhoogd als gevolg van loon- en prijsstijgingen.	0 V	452.200 V

Toelichting op de staat van baten en lasten**V.5 Projecten Organisatie en bestuursondersteuning**

* omdat projectuitvoeringen afhankelijk gesteld zijn van de te ontvangen projectbijdragen, wordt in de begroting geen raming opgenomen voor de uitgaven van projecten. De werkelijke projectuitgaven geven dan een nadeel te zien. Het omgekeerde geldt voor de projectbaten, welke ook niet geraamd zijn. Het verschil tussen beide saldi, is het bedrag dat gestort dan wel onttrokken wordt van de reserve bijzondere projecten en betreft de saldi van in de loop van het jaar afgesloten projecten.

V.6 Transitieplan/-proces

Bij de eerste begrotingswijziging 2017 zijn de uitgaven en inkomsten voor de uitvoering van het Transitieplan 2017 opgenomen. In totaal is een bedrag geraamd van € 419.800 voor uitgaven, waarvan op deze post € 159.800 is geraamd en de overige € 260.000 op diverse andere posten in de begroting (zie IV.1; V.2 en VI.1). De dekking vindt plaats door een extra bijdrage van de Gooise participanten € 207.000 en € 212.800 van de Steunstichting. De werkelijke uitgaven in 2017 bedroegen € 132.500. Bestaande uit onder andere een vergoeding voor de interim-voorzitter (1/1-31/3) ad € 4.300, de loonsomkosten van de projectleider (1/1-31/12) ad € 55.250, de inhuurkosten van projectleider voor het beleidsplan ad € 69.000 en nog wat doorlopende kosten uit 2016. Van het totaalbedrag heeft ruim € 50.700 betrekking op verplichtingen van 2016 die doorliepen in 2017 (1e kwartaal). Dit bedrag is deels door een extra bijdrage van de Steunstichting (€ 23.000) en deels ten laste van de ontvangen transitiegelden 2016 (ruim € 27.700) gebracht. Er resteert dan een bedrag van ruim € 81.800 aan kosten voor de periode 1/4 tot en met 31/12, welke ten laste van de eenmalige gelden 2017 komen. Een van de geraamde proceskosten (projectleider transitie en projectleider beleidsplan) lopen nog door tot 1/4/2018 en worden geraamd op € 27.000. De toegezegde bijdrage van de Steunstichting is in 2017 nog niet ontvangen en wordt in 2018 of later ontvangen en is met name bestemd voor incidentele capaciteitsuitbreiding voor fondsenwerving en verdienmodellen, deze uitgaven zijn ook doorgeschoven naar 2018. De niet uitgegeven bedragen en de doorlopende verplichting naar 2018 wordt via resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserve Transitiegelden. De vrijval van de doorgeschoven lasten is op ander onderdelen verantwoord, hier wordt het nadeel van de niet ontvangen bijdrage van de Steunstichting meegenomen. Tegenover het saldo van de voor- en nadelen, staat een bijdrage aan de bestemmingsreserve Transitiegelden (ook hier verantwoord). In het totaal van de exploitatie laat dit geen budgettair voor- of nadeel zien.

-274.500 N

-14.500 N

VI. Gebouwen en terreinen derden gebruik

Toelichting afwijkingen > € 5.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2017 en jaarrekening 2016 V=voordelig N=nadelig		begroting 2017 €	rekening 2016 €
VI.1 Algemene uitgaven en inkomsten			
* in het uitvoeringsprogramma van het Beleidsplan 2017-2020 is een eenmalig bedrag van € 80.000 opgenomen voor de tijdelijke capaciteitsuitbreiding in het kader van verdienmodellen. Dit bedrag wordt gedekt ten laste van de eenmalige transitiegelden 2017. In afwachting van de opzet van de profileringstrategie is dit doorgeschoven naar 2018. In het eerste kwartaal 2018 wordt een start gemaakt met het nader uitwerken van de kansrijk geachte verdienmodellen. Hiertoe wordt een extern adviesbureau ingeschakeld.		80.000 V	0 V
VI.2 Exploitatie gebouwen			
* in het uitvoeringsprogramma van het Beleidsplan 2017-2020 is een eenmalig bedrag van € 50.000 opgenomen voor het opstellen van een beheerplan vastgoed. Dit bedrag wordt gedekt ten laste van de bestemmingsreserve groot onderhoud (gebouwd) vastgoed. In 2017 is nog geen opdracht gegeven voor het opstellen van dit plan is en is het doorgeschoven naar 2018. De aanwending van de reserve die hier geraamd is heeft vanzelfsprekend ook niet plaatsgevonden. Budgettair geeft dit geen voor- of nadeel te zien. Tevens is in het uitvoeringsprogramma een structureel bedrag ad € 20.000 opgenomen voor invulling van formatie ten behoeve van het vastgoedbeheer (in 2018 is dit verhoogd tot structureel € 90.000). In afwachting van de reorganisatie is de invulling doorgeschoven naar 2018 en wordt het totaal beschikbare structurele bedrag bij de nieuwe organisatieopzet. In 2017 in eenmalig voordeel van € 20.000		20.000 V	0 V
* voor het reguliere onderhoud is een bedrag geraamd van ruim € 29.300, in 2017 is alleen het noodzakelijkste dagelijks onderhoud (ad € 13.700) uitgevoerd in afwachting van het op te stellen meerjaren onderhoudsplan. Per saldo een voordeel van € 15.600.		13.700 V	20.600 V
VI.3 Sportpark Crailoo			
* in 2017 en 2016 is beperkt onderhoud uitgevoerd aan de parkeerplaatsen op het sportpark.		6.000 V	800 V
VI.5 Projecten Gebouwen en terreinen derden gebruik			
* omdat projectuitvoeringen afhankelijk gesteld zijn van de te ontvangen projectbijdragen, wordt in de begroting geen raming opgenomen voor de uitgaven van projecten. De werkelijke projectuitgaven geven dan een nadeel te zien. Het omgekeerde geldt voor de projectbaten, welke ook niet geraamd zijn. Het eventuele verschil tussen beide saldi, is het bedrag dat gestort dan wel onttrokken wordt van de reserve bijzondere projecten en betreft de saldi van in de loop van het jaar afgesloten projecten.			

Toelichting op de staat van baten en lasten**Onderdeel B Toelichting opgenomen categoriale kosten en opbrengsten**

Lasten	Realisatie 2017 €	Gewijzigde Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
B.1 Personeelslasten			
Loonkosten eigen personeel			
Salarissen en toelagen	1.225.680	1.357.200	1.296.938
Werkgeversbijdragen	8.603	45.500	8.808
	<u>1.234.282</u>	<u>1.402.700</u>	<u>1.305.746</u>
Sociale lasten			
Premies ABP/Loyalis/VUT fonds	160.418	176.000	144.341
Premie zorgverzekering	73.941	76.500	79.647
Overige sociale lasten	88.291	90.000	92.383
	<u>322.650</u>	<u>342.500</u>	<u>316.371</u>
totale loonkosten	1.556.933	1.745.200	1.622.117
waarvan doorberekend aan transitieproces	55.250-	-	23.890-
waarvan doorberekend aan projecten	-	75.000-	141.144-
	<u>1.501.683</u>	<u>1.670.200</u>	<u>1.457.083</u>
Inhuur uitzendkrachten/gedetacheerd personeel	182.816	91.100	119.764
Overige personeelskosten			
Reiskosten woon-werk	20.774	30.500	30.515
Studiekosten	2.758	13.160	11.369
Dienstkleding	11.115	10.450	12.902
Uitkeringen voormalig personeel	-	-	104.811
Herdershondenvergoeding	-	-	-
	<u>34.647</u>	<u>54.110</u>	<u>159.597</u>
Totaal overige personeelskosten	34.647	54.110	159.597
B.1 Totaal personeelskosten	1.719.145	1.815.410	1.736.443
B.2 Afschrijvingen op vaste activa			
Gebouwen	29.132	22.840	22.032
Inventarissen	1.332	1.500	1.332
Machines en werktuigen	15.724	19.380	16.997
Vervoermiddelen	44.844	53.400	37.752
Automatisering	9.547	25.540	3.683
	<u>100.579</u>	<u>122.660</u>	<u>81.796</u>
B.2 Totale afschrijvingslasten	100.579	122.660	81.796

Toelichting op de staat van baten en lasten

Lasten	Realisatie 2017 €	Gewijzigde Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
B.3 Overige bedrijfsvoeringskosten excl.afschrijvingen			
Automatisering	60.188	106.960	40.315
Huisvestingskosten	207.542	60.370	52.959
Kantoorkosten	51.925	56.890	57.190
<i>waarvan ten laste van projecten</i>	-	-	6.520-
Telefoonkosten	22.804	22.800	22.351
Rente en aflossing	628-	4.800-	3.537-
B.3 Totaal overige bedrijfsvoeringskosten excl.afschr.	341.832	242.220	162.757
B.4 Organisatie, bestuur en huisvesting organisatie			
Algemene bestuurskosten/beleidsadviezen (incl.SOK)	47.855	3.390	6.158
Jaarverslag	10.267	3.500	11.090
Accountant	15.597	12.000	12.834
Juridisch advies	45.125	65.630	52.846
Communicatie	5.069	1.110	2.190
Reis-, verblijf- en representatiekosten	14.508	11.460	13.736
Organisatie	33.857	1.110	5.479
Bedrijfsgezondheidsdienst	10.221	10.300	9.493
Excursies	1.506	3.300	1.919
Overige personeelskosten (excl.uitzendkrachten)	3.517	9.200	5.203
Transitie proces GNR	147.107	159.800	177.282
Doorbetaalde nalatenschappen Steunstichting	-	-	46.685
B.4 Totaal bestuurskosten	334.629	280.800	344.915
B.5 Beheerlasten			
Natuurbeheer	495.002	577.920	584.560
Recreatie	234.018	297.870	237.467
Gebiedsontwikkeling	62.338	62.980	86.662
Communicatie, voorlichting, educatie en draagvlak	125.994	341.740	142.310
Gebouwen en terreinen derden gebruik	36.923	208.620	113.164
Voertuigen en machines	71.156	66.120	50.035
Exploitatie infoschuur	9.572	11.650	8.456
B.5 Totaal beheerlasten	1.035.002	1.566.900	1.222.654
Projecten			
Werk derden	112.258	-	420.718
Advies en onderzoekskosten	112.307	175.000	34.048
Materialen	25.894	-	29.180
Communicatie en pr	11.477	-	38.515
Overige uitgaven	441.983	-	29.179
Doorbelaste personeels- en kantoorkosten projecten	-	75.000	147.664
B.6 Totale projectlasten	703.919	250.000	699.304
Totale lasten *1	4.235.106	4.277.990	4.247.869

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten	Realisatie 2017 €	Gewijzigde Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
B.7 Eigen opbrengsten			
Huren en pachten	300.969	281.990	280.782
Beheer voor derden	48.564	47.800	47.628
Opbrengst 't Laer	28.436	31.600	27.617
Opbrengst Infoschuur	12.598	11.650	11.659
Opbrengst houtverkoop bosbeheer	-	66.500	51.197
Overige eigen inkomsten	217.687	44.970	76.613
Ontvangen nalatenschappen	46.597	-	46.685
B.7 Totaal eigen opbrengsten	654.852	484.510	542.181
B.8 Subsidies en bijdragen van derden			
Subsidie Natuur- en Landschapsbeheer	484.502	474.500	475.450
Subsidie Veeregelingen	-	5.300	20.705
Subsidie ILG instandhouding kudde	-	-	-
BRIM subsidie	4.127	4.130	4.127
Bijdrage Steunstichting	60.547	103.080	84.107
Bijdrage Steunstichting transitieproces	23.000	212.800	-
Overige subsidies	14.276	-	31.896
B.8 Totaal subsidies en bijdragen van derden	586.452	799.810	616.285
B.9 Projecten			
Bijdragen Steunstichting	618.150	250.000	640.320
Subsidies rijk, provincie, eu incl ILG	-	-	120.000
Bijdragen van participanten	-	-	1.802-
Bijdragen van derden	222.214	-	3.601
Overige inkomsten	35.121	-	8.060
Mutaties onderhanden werk	173.080-	-	70.566-
B.9 Totale projectbaten	702.405	250.000	699.613
B.10 Participantenbijdragen			
Provincie Noord-Holland	623.020	623.020	509.790
Gemeente Amsterdam	226.260	226.260	181.160
Gooise gemeenten	1.546.600	1.546.590	1.252.760
Gooise gemeenten transitie bijdrage	208.889	207.000	205.017
B.10 Totale participantenbijdragen	2.604.769	2.602.870	2.148.727
Totale baten *1	<u>4.548.478</u>	<u>4.137.190</u>	<u>4.006.806</u>
Negatief/positief resultaat voor resultaatbestemming	313.372	140.800-	241.063-

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2017 €	Gewijzigde Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
<i>Negatief/positief resultaat voor resultaatbestemming</i>	313.372	140.800-	241.063-
<i>Resultaatbestemming</i>			
* storting reserve herstel schade bosbranden	3.570-	3.570-	3.570-
* storting reserve afkoop onderhoud nieuw verw.terreinen	61.600-	-	-
* onttrekking SNL reserve	23.671	25.000	159.520
* storting egalisereserve begrazing	28.600-	28.600-	30.980-
* onttrekking egalisereserve begrazing	15.068	24.030	-
* storting vervangingsreserve materieel v/m RPV	12.760-	12.760-	12.635-
* onttrekking reserve afkoop onderhoud projecten	-	-	-
* onttrekking reserve verwerving	-	-	-
* storting reserve (onderhoud) gebouwd vastgoed	81.300-	23.300-	23.070-
* storting egalisatiefonds exploitatie infoschuur	3.100-	-	3.203-
* onttrekking egalisatiefonds exploitatie infoschuur	74	-	-
* storting egalisereserve algemeen	-	-	-
* onttrekking egalisereserve algemeen	-	111.000	-
* storting reserve toekomstige investeringen GNR	46.530-	-	-
* storting reserve transitiegelden	127.000-	-	27.735-
* onttrekking reserve gebouwd vastgoed	142.287	50.000	61.738
* storting reserve bijzondere projecten	1.084-	-	1.415-
* onttrekking reserve bijzondere projecten	30.333	-	1.105
Resultaat na reserve mutaties	159.260	1.000	121.307-

Resultaat wordt onttrokken/toegevoegd aan de egalisereserve algemeen.

*1 Het totaal van de baten en lasten volgens de categoriale opstelling wijkt af van het totaal van de baten en lasten volgens de functionele indeling.

	Realisatie 2017 €	Gewijzigde Begroting 2017 €	Realisatie 2016 €
<i>Totale uitgaven voor resultaat bestemming</i>			
* volgens de categoriale indeling (zie hierboven)	4.235.106	4.277.990	4.247.869
* volgens de functionele indeling (zie de staat van baten en lasten)	4.225.434	4.266.340	4.239.414
<i>verschil</i>	9.672	11.650	8.455
<i>Totale baten voor resultaat bestemming</i>			
* volgens de categoriale indeling (zie hierboven)	4.548.478	4.137.190	4.006.806
* volgens de functionele indeling (zie de staat van baten en lasten)	4.538.807	4.125.540	3.998.351
<i>verschil</i>	9.671	11.650	8.456

De verschillen worden veroorzaakt doordat bij de categoriale indeling de uitgaven en inkomsten, voor zowel de jaarrekening 2016 en 2015 als wel de begroting 2016, van de Infoschuur beide zijn opgenomen. In de functionele verantwoording is alleen het saldo van de exploitatie van de Infoschuur opgenomen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Overige mededelingen**Procedure met de participant Amsterdam**

Het exploitatietekort van de stichting wordt van oudsher verdeeld tussen een achttal overheden. In 1991 is dat ook schriftelijk vastgelegd in een tussen die overheden gesloten 'participanten-overeenkomst'. In december 2011 heeft de gemeente Amsterdam die overeenkomst opgezegd. De overige participanten hebben die opzegging niet aanvaard en daardoor is de opzegging onderwerp geworden van een juridische procedure waarbij Amsterdam van de rechter een uitspraak heeft gevraagd over de rechtsgeldigheid van de opzegging. Amsterdam heeft in die procedure ook de stichting gedagvaard. Hoewel de uitkomst van het geschil voor de stichting van groot belang is, is de stichting geen partij bij genoemde overeenkomst en daarom wordt (ook) op dat punt door de stichting verweer gevoerd. In eerste aanleg heeft de rechtbank geoordeeld dat de opzegging niet rechtsgeldig is en naar aanleiding daarvan is Amsterdam in hoger beroep gegaan bij het gerechtshof. In hoger beroep heeft het gerechtshof het vonnis vernietigd en de gemeente Amsterdam in het gelijk gesteld, met dien verstande dat de opzegtermijn is verlengd van drie naar vijf jaar zodat Amsterdam kan uittreden per 1 januari 2017. Naar aanleiding hiervan zijn de participanten in de stichting in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. In mei 2016 heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan en geoordeeld dat de participantenovereenkomst naar zijn aard in beginsel onopzegbaar is. De zaak is voorts terugverwezen naar het Hof waar de gemeente Amsterdam nog de mogelijkheid heeft om aan te tonen dat op die regel een uitzondering bestaat.

Tot op heden heeft Amsterdam de procedure bij het Hof echter niet opgestart en vindt er op bestuurlijk niveau overleg plaats over een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Waarbij nadrukkelijk de wens van de participant Amsterdam om uit de stichting te treden onderwerp van overleg is. Daarnaast heeft de participant Noord-Holland te kennen gegeven bij de onderhandeling omtrent een nieuwe Samenwerkings Overeenkomst eveneens te willen uittreden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Overige gegevens**Bestemming van een eventueel jaarrekening saldo.**

De financiering van de stichting is geregeld in de samenwerkingsovereenkomst tussen de oorspronkelijke acht, thans zeven (ivm samenvoeging Bussum&Naarden) participanten van juni/juli 1992.

In deze overeenkomst is in artikel 1 lid 6 de bestemming van het jaarrekeningsaldo geregeld.

Tekst artikel 1 lid 6

*Teneinde eventuele tegenvallers binnen de jaarbegroting op te kunnen vangen, is het de stichting toegestaan om een egalisatiefonds in te stellen, waarin eventuele exploitatieoverschotten kunnen worden gestort, met dien verstande dat aan bedoeld egalisatiefonds een plafond wordt verbonden van maximaal 10% van het jaarlijks exploitatietekort van de stichting.
Eventueel bespaarde rente van de in het egalisatiefonds beschikbare gelden zal aan dit fonds worden toegevoegd.*

Overige gegevens

Overige gegevens**Bestuursleden**

Participanten	Stem- verhouding	Leden	Plaatsvervangende leden
Provincie N-H	4	A. Tekin	J.H.M. Bond
Amsterdam	2	A. Choho	P. Litjens
Blaricum	1	B.H.E. Lüken	A.M. Kennis
Gooise Meren	3	M.A.H. van Meerten-Kok	H. Boland
Hilversum	4	W.A. van der Spek	W. Jaeger
Huizen	2	G.E.H. Pas	M.L.C. Verbeek-Nooijens
Laren	1	L. van der Pol	T.W. Smit
Voorzitter	1	C.J.G. Dosker	geen
Onafhankelijk bestuurslid I	1	J. van den Bor	geen
Onafhankelijk bestuurslid II	1	R. van den Berg	geen
directeur-rentmeester a.i. H.C. Heerschop	-		

Hilversum 16 februari 2018

Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Gooisch Natuurreservaat

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

B. Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Gooisch Natuurreservaat te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening, van pagina 8 tot en met 31 en 38 tot en met 47, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Gooisch Natuurreservaat per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Gooisch Natuurreservaat zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

C. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

PYXIS Audit

G.T. Rietveldstraat 182, 1333 LJ Almere
rjffennis@pyxisaudit.nl
036-5300192
IBAN NL47 RABO 0317 6061 15
BTW NL0877.62.225.B02
kvk 68269242

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hoogachtend,

Almere, 29 maart 2018

Pyxis Audit

Origineel getekend door:

R.J.J. Fennis RA RE

Bijlagen jaarrekening 2017

Bijlage | Verloop nog te ontvangen bijdragen participanten

"-,-" = nog te ontvangen, "-,-" = nog terug te betalen

Participanten (Bedragen in €)	Saldo per 1-1-2017	Ontvangen bijdrage 2016 in 2017	Reguliere bijdrage 2017	Transitie bijdrage 2017	Ontvangen voorschot	Nog te verrekenen 2017	Totaal per 31-12-2017
Provincie Noord-Holland	-	-	623.020	-	623.020	-	-
Gemeente Amsterdam	-	-	226.260	-	226.260	-	-
Gemeente Blaricum	-	-	76.620	10.194	86.814	-	-
Gemeente Gooise meren	-	-	420.720	56.973	477.693	-	-
Gemeente Hilversum	-	-	652.970	88.915	741.885	-	-
Gemeente Huizen	-	-	310.920	41.378	352.298	-	-
Gemeente Laren *1	-	-	85.360	11.439	96.799	-	-
	-	-	2.395.870	208.899	2.604.769	-	-

Bijlage II Opgaaf doorschuif BTW 2017

Bij brief van 8 januari 2003, kenmerk 1939270/krou/btwcf heeft de belastingdienst meegedeeld, dat voor het Goois Natuurreservaat de transparantieregeling van toepassing is. Als gevolg hiervan kan de door de stichting betaalde btw worden doorgeschoven naar de participanten. De participanten kunnen de doorgeschoven btw verrekenen via het btw compensatiefonds.

Opgaaf doorschuif BTW 2017 Goois Natuurreservaat				doorschuif BTW	
Betaalde BTW, exploitatie Betaalde BTW, projecten				Totaal	
				verdeling	
Participanten	Bijdrage GNR 2017	verstrekte subsidies projecten	totaal	percentage	
Provincie Noord Holland	623.020		623.020	26,00%	76.274
Gemeente Amsterdam	226.260		226.260	9,44%	27.700
Gemeente Blaricum	76.620		76.620	3,20%	9.380
Gemeente Gooise Meren	420.730		420.730	17,56%	51.508
Gemeente Hilversum	652.970		652.970	27,25%	79.941
Gemeente Huizen	310.920		310.920	12,98%	38.065
Gemeente Laren	85.360		85.360	3,56%	10.450
Totaal	2.395.880	-	2.395.880	100,00%	293.318

Opgaaf doorschuif BTW 2017 Goois Natuurreservaat Transitieproces				doorschuif BTW	
Betaalde BTW, transitieproces				Totaal	
				verdeling	
Participanten	Transitie bijdrage GNR 2017		totaal	percentage	
Provincie Noord Holland	-		-	0,00%	-
Gemeente Amsterdam	-		-	0,00%	-
Gemeente Blaricum	10.194		10.194	4,88%	1.091
Gemeente Gooise Meren	56.963		56.963	27,27%	6.097
Gemeente Hilversum	88.915		88.915	42,57%	9.516
Gemeente Huizen	41.378		41.378	19,81%	4.429
Gemeente Laren	11.439		11.439	5,48%	1.224
Totaal	208.889	-	208.889	100,00%	22.357

Bijlage B: projectoverzicht

bedragen in afgeronde €

Project nummer	Project omschrijving	Gemaakte kosten				Ontvangen dekking				Saldo onderhanden werk			
		raming uitgaven totaal	realisatie t/m 1-1-2017	uitgaven 2017	t.i.v. reserve projecten	realisatie t/m 31-12-2017	raming inkomsten totaal	realisatie t/m 1-1-2017	ontvangsten 2017	t.g.v. reserve projecten	realisatie t/m 31-12-2017	onderhanden projecten 42.736	t.g.v./t.i.v. reserve projecten 43.100
7114 Projecten Natuurbeheer													
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2017													
1.03.02	Inrichting ecol.toelopen Natuurbrug Zwaluwenberg	2.123.000	94.481	50.545		145.026	2.123.000	90.000	57.000		147.000	-4.481	0 1.974
1.03.04	Verbinding Hoorneboeg - verwerving 32 ha natuur	241.000	0			0	241.000	0	35.121		35.121	0	0 35.121
1.03.05	Herinrichting ecol.toelopen Natuur Brug Laarderhoogt	609.000	3.826	34.562		38.388	609.000	120.000			120.000	116.174	0 81.612
1.10.01	Natuurontwikkeling Monnikenberg plan	100.000	78.862	2.118		80.980	100.000	75.150			75.150	-3.712	0 -5.829
1.10.02	Natuurontwikkeling Monnikenberg/Anna's Hoeve ultv.	1.640.000	0			0	1.640.000	0			0	0	0 0
1.15.01	Realisatie faunavoorzieningen (ontsnippering)	50.000	21.978	28.858		50.836	50.000	22.000	28.000		50.000	22	0 -836
1.46.01	Waterparel Zandrij Cralloo plaggen bodem	210.000	30.020			30.020	210.000	30.000	30.000		30.000	-20	0 -20
1.46.02	Herstel maatregelen Raaweggebied	85.000	25.250			25.250	85.000	25.000			25.000	-250	0 -250
1.46.05	Sanering volkstuinten Lapersveld	42.500	0			0	42.500	0			0	0	0 0
1.80.12	Aankoop diverse enggronden Huizen	124.500	0	94.776		94.776	124.500	0	36.000		36.000	0	0 -58.776
1.80.13	Aankoop landgoed Nieuw Cruysbergen	126.000	0			0	126.000	0			0	0	0 0
1.90.01	Groot onderhoud Heideweg	119.450	0			0	119.450	0	119.450		119.450	0	0 119.450
8.00.04	Aankoop bosperceel Monnikenberg	40.000	0			0	40.000	0			0	0	0 0
8.00.08	Aankoop natuurgroonden Landgoed Monnikenberg	9.000	5.030			5.030	9.000	5.000			5.000	-30	0 -30
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2017													
1.03.01	Inrichtingspl.ecol.toelopen Natuurbrug Zwaluwenberg	50.000	36.949	-36.949		0	50.000	37.000	-37.000		0	51	0 0
2.27.05	Hilversums wasmeer herstel hoogveenen	200.000	9.710	-9.710		0	200.000	20.000	-20.000		0	10.290	0 0
1.03.03	Crallo toelopen Natuur Brug Laarderhoogt	45.000	18.865	-18.865		-0	45.000	0			0	-18.865	0 0
1.27.01	Baggeren vijverstelsel lg De Beek & Reigersland	250.000	140.636	18.573		159.209	250.000	140.500	18.500		159.000	-136	0 -209
1.80.10	Aankoop natuurgebied Sijdesberg Huizen	212.000	0	208.475		208.475	212.000	0	209.500		209.500	0	0 1.025
1.80.11	Aankoop diverse enggronden	34.150	0	34.852		34.852	34.150	0	34.150		34.150	0	0 -702
sub-totaal 7114 Projecten Natuurbeheer		6.310.600	485.606	407.234		470.305	6.310.600	564.850	480.721		642.721	99.044	114 172.416
7207 Projecten Recreatie													
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2017													
2.01.02	Recreatiezoneering Landgoed Monnikenberg	29.000	0			0	29.000	0			0	0	0 0
2.01.03	Visie parkeer-/dagrecreatieterreinen	40.000	0			0	40.000	0			0	0	0 0
2.02.02	Vernieuwen uitkijkpunt Tafelberg	106.300	10.584	726		11.310	106.300	13.401	849		14.250	2.817	0 2.940
2.02.04	Vervangen brug Spanderswoud	60.000	0			0	60.000	0			0	0	0 0
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2017													
2.02.01	Vervanging recreatieuibelair 2014-2017	43.500	26.089	6.280		32.369	43.500	26.000	6.000		32.000	-89	0 -369
sub-totaal 7207 Projecten Recreatie		278.800	36.673	7.006		32.369	278.800	39.401	6.849		32.000	2.728	-369 2.940
7304 Projecten Integratie gebiedsontwikkeling													
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2017													
1.40.06	Visie vorming project Ze schaapskool	30.000	0			0	30.000	0			0	0	0 0
2.46.10	Onderzoek natuurherstel Dassenveld	15.000	11.325	1.059		12.384	15.000	7.000			7.000	-4.325	0 -5.384
3.50.01	Inventarisatie waarden gebieden	65.000	0			0	65.000	0			0	0	0 0
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2017													
1.40.05	Voorbereiding verplaatsen manege	20.000	18.301	2.798		21.099	20.000	14.000	6.000		20.000	-4.301	0 -1.099
3.04.01	Heidebrug Westerheide - studie	40.000	0			0	40.000	0			0	0	0 0
9.50.02	Organisatiekosten	p.m.	0			0	p.m.	0			0	0	0 0
sub-totaal 7304 Projecten IGO		170.000	29.626	3.857		12.384	170.000	21.000	6.000		20.000	-8.626	-1.099 -5.384

Project nummer	Project omschrijving	Gemaakte kosten					Ontvangen dekking					Saldo onderhanden werk		
		raming uitgaven totaal	realisatie t/m 1-1-2017	uitgaven 2017	t.i.v. reserve projecten	realisatie t/m 31-12-2017	raming inkomsten totaal	realisatie t/m 1-1-2017	ontvangsten 2017	t.g.v. reserve projecten	realisatie t/m 31-12-2017	onderhanden projecten 42.736	t.g.v./t.i.v. reserve projecten	onderhanden projecten 43.100
7407 Projecten Communicatie, voorlichting, educatie en draagvlak														
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2017														
4.01.02	Plaatsen infozullen diverse terreinen	61.750	27.525	0	0	27.525	61.750	27.910	0	0	27.910	386	0	386
4.02.09	Publiekscommunicatie en evenementen 2017/2018	141.000	0	97.770	0	97.770	141.000	0	97.000	0	97.000	0	0	-770
4.03.01	Educatief project schaapskooi Blarcummerheide	20.000	0	0	0	0	20.000	0	0	0	0	0	0	0
4.05.01	Infoschuur bijdrage instandhouding div. faciliteiten	17.900	8.845	45	0	6.890	17.900	7.500	0	0	7.500	655	0	610
4.10.02	Vrijwilligersvoorzieningen en materialen 2014-2018	180.000	75.140	55.480	0	130.620	180.000	69.000	61.209	0	130.209	-6.140	0	-411
4.15.01	Kinderspeelplekken in de natuur	65.000	0	1.508	0	1.508	65.000	0	90.000	0	90.000	0	0	88.492
4.19.01	Groepsverblijf v. veldwerk en natuureducatie 't Laer	50.000	0	0	0	0	50.000	0	0	0	0	0	0	0
4.20.01	Natuur&Zorg: onderz.bewegen in het groen	30.000	10.000	10.000	0	20.000	30.000	10.000	10.000	0	20.000	0	0	0
5.01.06	Oneindig Noord-Holland route 3&4	50.000	22.967	0	0	22.967	50.000	21.000	0	0	21.000	-1.967	0	-1.967
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2017		30.000	0	0	0	0	30.000	0	0	0	0	0	0	0
4.02.07	Publiekscommunicatie (mediatraining boswachters)	20.000	0	5.441	5.441	0	20.000	0	5.500	5.500	0	0	59	0
4.04.02	Restyling en rivisie wandelboekje 'Voetstappenpad'	40.000	31.167	7.850	39.017	0	40.000	30.000	9.000	39000	0	-1.167	-17	0
4.10.01	Aanpassen communicatiemiddelen	20.000	14.103	-14.103	-0	-0	20.000	11.794	-11.794	0	0	-2.309	0	0
4.02.03	Faciliteren vrijwilligersgroep speelbos 't Laer	16.000	9.202	0	9.202	0	16.000	9.000	-11.794	9.000	0	-202	-202	0
Bijdrage Bosfestival 2014-2017														
sub-totaal 7407 Projecten Communicatie etc		741.650	196.950	163.990	53.660	307.280	741.650	186.204	280.915	53.500	393.619	-10.746	-160	86.339
7505 Projecten Organisatie en bestuursondersteuning														
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2017														
5.50.02	Opstarten projectbureau	462.360	0	117.881	0	117.881	462.360	0	117.000	0	117.000	0	0	-881
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2017														
sub-totaal 7505 Projecten organisatie etc		462.360	0	117.881	0	117.881	462.360	0	117.000	0	117.000	0	0	-881
7605 Projecten gebouwen en terreinen derden gebruik														
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2017														
6.30.01	Sloop opstallen landgoed Monnikenberg	65.000	0	0	0	0	65.000	0	0	0	0	0	0	0
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2017														
3.30.01	Onderzoek Natuurbegraven	10.000	6.050	3.950	0	10.000	10.000	6.000	4.000	0	10.000	-50	0	0
sub-totaal 7605 Projecten gebouwen etc		75.000	6.050	3.950	0	10.000	75.000	6.000	4.000	0	10.000	-50	0	0
Totaal generaal alle projecten 2016		8.038.410	734.905	703.919	509.663	929.160	8.038.410	817.266	875.485	508.150	1.184.591	82.351	-1.513	255.431